

T.C.
MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANA BİLİM DALI
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR TEZLİ YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ÖĞRETMENİ YETİŞTİRME
PROGRAMLARININ KARŞILAŞTIRMALI OLARAK
İNCELENMESİ: TÜRKİYE – ÇEKYA ÖRNEĞİ

Ahmet Selçuk YEŞİLYURT

MUĞLA-2022

T.C.
MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANA BİLİM DALI
BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR TEZLİ YÜKSEK LİSANS PROGRAMI

YÜKSEK LİSANS TEZİ

BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ÖĞRETMENİ YETİŞTİRME
PROGRAMLARININ KARŞILAŞTIRMALI OLARAK
İNCELENMESİ: TÜRKİYE – ÇEKYA ÖRNEĞİ

Ahmet Selçuk YEŞİLYURT

Doç. Dr. Kemal GÖRAL

MUĞLA-2022

TEZ ONAYI

Ahmet Selçuk YEŞİLYURT tarafından hazırlanan “Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirme Programlarının Karşılaştırmalı Olarak İncelenmesi: Türkiye – Çekya Örneği” başlıklı tez çalışması aşağıdaki jüri tarafından oy birliği ile Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı, Beden Eğitimi ve Spor Tezli Yüksek Lisans Programında, Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Jüri Başkanı

Doç. Dr. Hulusi ALP
Süleyman Demirel Üniversitesi

Tez Danışmanı

Doç. Dr. Kemal GÖRAL
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi

Üye

Doç. Dr. Gönül BABAYİĞİT İREZ
Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi

Tez savunma tarihi: 10.01.2022

Bu tez Beden Eğitimi ve Spor Ana Bilim Dalı, Beden Eğitimi ve Spor Tezli Yüksek Lisans Programında, Yüksek Lisans Tezi olması için gerekli şartları yerine getirmektedir.

Prof. Dr. Banu BAYAR
Sağlık Bilimleri Enstitüsü Müdürü

YAYIMLAMA VE FİKRİ MÜLKİYET HAKLARI BEYANI

Tezin kendi orijinal çalışmam olduğunu, başkalarının haklarını ihlal etmediğimi ve tezimin tek yetkili sahibi olduğumu beyan ve taahhüt ederim. Tezimde yer alan telif hakkı bulunan metinleri sahiplerinden yazılı izin alarak kullandığımı ve istenildiğinde suretlerini Üniversiteye teslim etmeyi taahhüt ederim.

Enstitü tarafından onaylanan lisansüstü tezimin tamamını veya herhangi bir kısmını, basılı (kâğıt) ve elektronik formatta arşivleme ve aşağıda verilen koşullarla kullanıma açma iznini Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesine verdiğimi bildiririm. Bu izinle Üniversiteye verilen kullanım hakları dışındaki tüm fikri mülkiyet haklarım bende kalacak, tezimin tamamının ya da bir bölümünün gelecekteki çalışmalarda (makale, kitap, lisans ve patent vb.) kullanım hakları bana ait olacaktır.

Yükseköğretim Kurulu tarafından yayınlanan “Lisansüstü Tezlerin Elektronik Ortamda Toplanması, Düzenlenmesi ve Erişime Açılmasına İlişkin Yönerge” kapsamında tezim aşağıda belirtilen koşullar haricinde YÖK Ulusal Tez Merkezi / MSKÜ Açık Erişim Sisteminde erişime açılabilir.

☐ Tezimle ilgili patent başvurusu yapılacağından veya patent alma süreci devam ettiğinden Enstitü Yönetim Kurulu kararı ile tezimin mezuniyet tarihimden itibaren 2 yıl erişime açılmasının ertelenmesini talep ediyorum.

☐ Tezimde yeni teknik, materyal ve metotlar kullanıldığından ve henüz makaleye dönüşmemiş olduğundan Enstitü Yönetim Kurul kararı ile mezuniyet tarihimden itibaren 6 ay tezimin erişime açılmasının ertelenmesini talep ediyorum.

10.01.2022

Ahmet Selçuk YEŞİLYURT

ETİK BEYAN

Yüksek lisans/Doktora tezi olarak sunduğum “Tezin Adı” isimli çalışmada tezin planlanmasından yazımına kadar tüm süreçlerde etik ilkelere bağlı kaldığımı, tezime ilişkin bilgi ve belgeleri akademik ve bilimsel etik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi, kullandığım verilerde herhangi bir tahrifat yapmadığımı, tezimde kullandığım tüm görsel ve yazılı materyallerin kaynağını gösterdiğimi, yararlandığım eserlerin tümünün kaynaklar bölümünde yer aldığını, tezimin Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Tez Yazım Kılavuzuna göre yazıldığını beyan ederim.

10.01.2022

Ahmet Selçuk YEŞİLYURT

TEŞEKKÜR

Öncelikle tezin her aşamasında katkılarıyla bana yol gösteren ve aydınlatan danışman hocam Doç. Dr. Kemal GÖRAL'a kalben teşekkürlerimi sunuyorum.

Ayrıca her zaman desteklerini ve sevgilerini hissettiğim, hayatım boyunca olduğu gibi bu zorlu süreçte de varlıklarıyla bana inanan ve güvenen aileme teşekkürü bir borç bilirim.

**BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ÖĞRETMENİ YETİŞTİRME
PROGRAMLARININ KARŞILAŞTIRMALI OLARAK İNCELENMESİ:
TÜRKİYE – ÇEKYA ÖRNEĞİ**

ÖZET

Bu çalışmanın amacı, Türkiye ve Çekya'daki Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni yetiştirme programlarında yer alan benzerlik ve farklılıklarının belirlenen iki üniversite üzerinden ortaya konulmasıdır. Bu bağlamda, Çekya'daki Palacky Üniversitesi ile Türkiye'deki Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi'nin Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği bölümlerinin öğretim programları değerlendirilerek benzeyen ve farklılaşan yönler üzerinden, müfredatta yer alan dersler incelenerek analiz edilmiştir. Araştırmanın verilerine ulaşabilmek için çalışmanın Türkiye ve Çekya ayağını oluşturan programlarındaki mevcut bulunan kayıtlar ve dökümanlar incelenmiş, bu çerçevede yürütülen betimsel araştırmada, karşılaştırmalı yöntemden yararlanılmıştır.

Çekya'daki Palacky Üniversitesi Physical Culture Fakültesi ile Türkiye'deki Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği bölümlerinin öğretim programlarında yer alan dersler incelendiğinde, her iki müfredatta yer alan; teorik dersler açısından, anatomi, iletişim, İngilizce, hukuk, psikoloji, sporun temelleri, beden eğitimi ve spor tarihi, ilk yardım, beslenme, araştırma yöntemleri gibi konulardaki derslerin benzerliği gözlemlenirken, diğer taraftan uygulamalı dersler açısından ise, cimnastik, takım sporları, atletizm, ritim eğitimi, yüzme, savunma sporları, eğitsel oyunlar, öğretmenlik uygulaması gibi konulardaki derslerin benzerliği ortaya çıkmaktadır.

Türkiye'de Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği programından mezun olma şartı en az 240 AKTS iken Çekya'da 180 AKTS'dir. Her iki müfredattaki seçmeli ders sayılarına bakıldığında, Türkiye'deki seçmeli ders sayısının Çekya'daki seçmeli ders sayısından fazla olduğu, ancak Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni adayı bir öğrencinin eğitimi boyunca alması gereken tüm derslerin içerisindeki oranlarına bakıldığında Çekya'da bu oranın %39,77, Türkiye'de ise %31,34 olduğu tespit edilmiştir. Müfredatlar içinde zorunlu derslerin oranları ise Türkiye'de %68,66; Çekya'da ise %60,23 olarak tespit edilmiştir. Diğer taraftan, Türkiye'de Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni adayı bir öğrencinin program müfredatında yer alan derslerin %75,44'ü teorik eğitim ders saatlerinden meydana gelirken, bu oran Çekya'da %51,23 olarak bulunmuştur. Bu

noktadan hareketle, teorik ve uygulama ders saatlerinin Çekya’da birbirine çok yakın oranlarda olduğu, ancak Türkiye’de büyük çoğunluğunu teorik ders saatlerinin oluşturduğu söylenebilir.

Sonuç olarak, her iki ülkenin Beden Eğitimi ve Spor ėretmenliėi programlarında yer alan hem seçmeli hem de zorunlu alana özgü bazı temel derslerin benzer ya da farklı isimler altında da olsa içerik, derslerin amaçları ve kazanımları bakımından benzerlik gösterdiği söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: “Beden Eğitimi ėretmeni”, “Beden Eğitimi ve Spor ėretmeni”, “Karşılaştırmalı Eğitim”

A COMPARATIVE EXAMINATION OF PHYSICAL EDUCATION AND SPORTS TEACHER TRAINING PROGRAMS: THE CASE OF TURKEY – CZECHIA

ABSTRACT

The purpose of this study is to reveal the similarities and differences in Physical Education and Sports Teacher training programs in Turkey and Czechia, through two universities. In this context, the curriculum of the Physical Education and Sports Teaching departments of Palacky University in Czechia and Muğla Sıtkı Koçman University in Turkey were evaluated. The courses in the curriculum were examined and analyzed on the basis of similarities and differences. In order to reach the data of the research, the existing documents in the programs of the study in Turkey and Czechia were examined. In the descriptive research carried out within this framework, the comparative method was used.

While it is observed that anatomy, communication, English, law, psychology, basics of sports, physical education and sports history, first aid, nutrition, research methods from the theoretical courses are common; It has been observed that gymnastics, team sports, athletics, rhythm training, swimming, martial arts, educational games, teaching practice from applied courses are common.

While the requirement to graduate from the Physical Education and Sports Teaching program in Turkey is at least 240 ECTS, it is 180 ECTS in Czechia. When we look at the number of elective courses in both curricula, it is seen that the number of elective courses in Turkey is higher than the number of elective courses in Czechia, but when we look at the ratio of all the courses that a candidate physical education and sports teacher should take during his education. It has been determined that this rate is 39.77% in Czechia and 31.34% in Turkey. The ratio of compulsory courses within the curriculum is 68.66% in Turkey; In Czechia, it was determined as 60.23%. On the other hand, while 75.44% of the courses in the Physical Education and Sports Teacher curriculum in Turkey consist of theoretical training course hours, this rate was found to be 51.23% in Czechia. From this point of view, it can be said that the theoretical and practical course hours are

very close to each other in Czechia, but the majority of the theoretical course hours in Turkey.

As a result, it can be said that some of the optional and compulsory courses in the physical education and sports teaching programs of both countries are similar in terms of content, achievement and the purpose of the course.

Keywords: “Physical Education Teacher”, “Physical Education and Sport Teacher”, “Comparative Education”

İÇİNDEKİLER

TEZ ONAYI	i
YAYIMLAMA VE FİKRİ MÜLKİYET HAKLARI BEYANI	ii
ETİK BEYAN	iii
TEŞEKKÜR	iv
ÖZET	v
ABSTRACT.....	vii
İÇİNDEKİLER	ix
SİMGELER VE KISALTMALAR DİZİNİ.....	xi
ŞEKİLLER VE RESİMLER DİZİNİ.....	xii
TABLolar DİZİNİ.....	xiii
1. GİRİŞ.....	1
1.1. Araştırmanın Amacı	1
1.2. Araştırmanın Önemi.....	1
1.3. Araştırma Problemi	1
1.4. Araştırmaya İlişkin Temel Kavramlar	2
1.4.1. Beden Eğitimi	2
1.4.2. Spor.....	3
2. GENEL BİLGİLER.....	5
2.1. Karşılaştırmalı Eğitim	5
2.1.1. Karşılaştırmalı Eğitimin Amaçları	8
2.1.2. Karşılaştırmalı Eğitimin Faydaları.....	9
2.1.3. Karşılaştırmalı Eğitime İlişkin Yaklaşımlar	10
2.1.4. Karşılaştırmalı Beden Eğitimi ve Spor	11
2.2. Beden Eğitiminin Kavramsal Çerçevesi ve Tarihsel Gelişimi.....	12
2.2.1. Beden Eğitiminin Amaçları	13
2.2.2. Beden Eğitimi ve Sporun Faydaları	15
2.3. Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirilmesi	16
2.3.1. Beden Eğitimi Öğretmeninin Görevleri ve Nitelikleri.....	17
2.4. Türkiye’de Beden Eğitiminin Mevcut Durumu	17
3. YÖNTEM	19
3.1. Araştırma Modeli	19
3.2. Araştırma Evren ve Örneklemi	19
3.3. Veri Toplama Araçları	19
3.4. Veri Toplama Süreci	20

3.5. Deneysel Kurgu.....	20
3.6. Etik Onay	20
3.7. Araştırmanın Sınırlılıkları	21
4. BULGULAR.....	22
4.1. Türkiye’de Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirme	36
4.2. Çekya’da Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirme.....	37
4.3. Türkiye ve Çekya’da Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirme Programlarının Karşılaştırılması	42
5. TARTIŞMA.....	45
6. SONUÇLAR VE ÖNERİLER.....	50
6.1. Sonuçlar	50
6.2. Öneriler	50
KAYNAKLAR	52
EKLER	56
Ek 1: ETİK KURUL ONAYI	56
Ek 2: KURUM İZİN ONAYI	57
Ek 3: ÖZ GEÇMİŞ.....	59

SİMGELER VE KISALTMALAR DİZİNİ

NASPE: Amerika Ulusal Beden Eğitimi ve Spor Birliği

FEP BE: Temel Eğitim için Çekya Çerçeve Eğitim Programı

AKTS: Avrupa Kredi Transfer Sistemi

MB: Mesleki Bilgisi Dersleri

GK: Genel Kültür Dersleri

AE: Alan Eğitimi Dersleri

BEÖ: Beden Eğitimi Öğretmenliği

ŞEKİLLER VE RESİMLER DİZİNİ

Grafik 4.1. Türkiye’de Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Lisans Programı ders dağılımları.....	42
Grafik 4.2. Çekya’da (Palacky Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Lisans Programı) ders dağılımları	43
Grafik 4.3. Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Lisans Programları ders dağılımlarının karşılaştırılması	43

TABLOLAR DİZİNİ

Tablo 2.1. Karşılaştırmalı Araştırmanın Sınıflandırılması için Kriterler.....	7
Tablo 4.1. Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Lisans Programı dersleri	22
Tablo 4.2. Palacky Üniversitesi Physical Culture Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği dersleri.....	27
Tablo 4.3. Çekya’da yer alıp Türkiye’de yer almayan zorunlu dersler	31
Tablo 4.4. Türkiye’de yer alıp Çekya’da yer almayan zorunlu dersler	31
Tablo 4.5. Çekya Palacky Üniversitesi Physical Culture Fakültesi ile Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği bölümlerinin müfredatlarında benzerlik gösteren dersler	32
Tablo 4.6. Çekya Palacky Üniversitesi Physical Culture Fakültesi ile Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği bölümlerinin müfredatlarında yer alan seçmeli dersler	33
Tablo 4.7. Türkiye’de Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Lisans Programı ders dağılımları.....	42
Tablo 4.8. Çekya (Palacky Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Lisans programı) Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Lisans Programı ders dağılımları	42

1. GİRİŞ

1.1. Araştırmanın Amacı

Bu çalışmanın amacı, Türkiye ve Çekya'daki Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni yetiştirme programlarında yer alan benzerlik ve farklılıklarının belirlenen iki üniversite üzerinden ortaya konulmasıdır. Bu bağlamda, Çekya'daki Palacky Üniversitesi ile Türkiye'deki Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi'nin Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği bölümlerinin öğretim programları değerlendirilerek benzeyen ve farklılaşan yönler üzerinden, müfredatta yer alan dersler incelenerek analiz edilmiştir.

1.2. Araştırmanın Önemi

Bu araştırmanın beden eğitimi ve spor alanında yürütülen karşılaştırmalı eğitim çalışmalarına, ele alınan ülkelerde yer alan programların müfredat bakımından karşılaştırılmalı olarak değerlendirilmesi açısından katkı sunması beklenmektedir. Alanda yapılması muhtemel benzer çalışmalara ışık tutması ve literatüre bu yönüyle yenilik katabileceği öngörülmektedir. Türkiye'deki Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği programlarının incelenerek, Çekya örneği ile karşılaştırılmış, öğretim programlarının hangi yönlerden benzerlik ve farklılıklar içerdiği tespit edilmeye çalışılmıştır.

1.3. Araştırmanın Problemi

Bu çalışma, Türkiye ve Çekya'daki Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni yetiştirme programlarının karşılaştırmalı olarak incelenmesi, programlarda yer alan benzerlik ve farklılıklarının belirlenen iki üniversite üzerinden ortaya konulması genel amacını taşımaktadır. Belirlenen amaç doğrultusunda söz konusu alt problemler şu şekilde sıralanabilir:

1. Türkiye'deki Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni yetiştirme programlarının müfredatlarında yer alan derslerin mevcut durumu nasıldır?

2. Çekya'daki Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni yetiştirme programlarının müfredatlarında yer alan derslerin mevcut durumu nasıldır?
3. Türkiye'de ve Çekya'da Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni yetiştirme programlarının müfredatlarında yer alan dersler açısından öğretim programlarının benzerlik ve farklılıkları nelerdir?

1.4. Araştırmaya İlişkin Temel Kavramlar

Eğitimin, eğitici olduğu ve öğrencilere belirli bir bakış açısı getirdiği bilinmektedir. Eğitimin nedenleri, neleri ve nasılları hakkında sürekli bir yargıda bulunma eylemi olarak öğretimde son derece belirleyici bir role sahiptir (Quennerstedt, 2019: 612). Toplumların değişen ihtiyaçları ve tüm ders alanlarındaki teknolojik değişim ve gelişmeler, eğitim programları ve öğretmen yetiştirme sistemleri sürekli gözden geçirmeyi ve yenilemeyi kaçınılmaz kılmaktadır. İletişim ve bilgi teknolojilerindeki gelişmeler ve değişimler, öğretmen yetiştirme programlarında ve öğretmenlerin kendilerinde beklentilerin değişmesine neden olmaktadır. Yaşanan bu değişim ve gelişmelerle birlikte öğretmenlerin görev ve sorumlulukları da değişmekte, görev alanı çok daha geniş bir alana yayılmaktadır. Öğretmen artık bilgi veren veya beceri modelleri sunan bir kişi değil, hem öğrenme ortamını hem de öğrencilerin öğrenme süreçlerini kolaylaştıran bir kişidir (Bulca vd., 2012: 82).

1.4.1. Beden Eğitimi

Özünde beden eğitimi, duygusal, sosyal ve akademik gelişim arasında önemli bağlantılar kurmaya yardımcı olabilir ve bireyin gelecekteki yaşam tarzını etkileyebilen bir alandır. Beden eğitimi standartları, bir öğrencinin neyi bilmesi ve yapması gerektiğini gösteren fikir birliği ifadeleri halinde geliştirilmiştir. Beden eğitimi, özgüveni geliştirerek öğrencilerin ömür boyu sağlıklı fiziksel aktiviteden zevk almaları için zemin hazırlayabildiğini göstermektedir (Kurkova vd., 2020: 79).

Beden eğitimi, egzersiz bilimi ve spor programlarının son elli yılda yaygınlaşması dikkat çekicidir. Programlar geleneksel okul ortamından topluluk, ev, işyeri, ticari ve tıbbi ortamlara doğru genişlemiştir. Okul-topluluk ortaklıkları, toplumdaki yetişkinlere spor eğitimi ve fitness programları getirir ve gençlerin katılımı için artan fırsatlar

sunmaktadır. Topluluk rekreasyon programları, tenis, golf, jimnastik ve karate kulüpleri gibi her yaştan ve yetenekten insan için çok çeşitli eğitim ve spor aktiviteleri olanaklı hale gelmiştir. Günümüzde beden eğitimcileri, egzersiz bilimcileri ve spor liderleri, bilimsel ve uygulama temelli araştırmaları nasıl okuyacaklarını bilmelidir. Alan büyümeye ve değişmeye devam ettikçe, bu bilgi tabanı profesyonel uygulamaları bilgilendirecek ve günümüz toplumunda yaşam süresi boyunca tüm bireylerin daha net bir resmini sağlayacaktır (Wuest ve Fisette, 2012: 5).

Kaliteli beden eğitimi programları, tüm yaşam boyu sağlık için savunma amaçlı faydalar, günlük yaşamın fiziksel çekirdeklerine hazırlık ve boş zamanların kullanımı için seçenekler sağlamaktadır. Beden eğitimi, iş dünyasına tam katılımı ve pozitif vatandaşlığı anlamlı şekillerde desteklemektedir. Hayatın her alanında başarının temeli olan sağlıklı yaşam tarzlarını ve fiziksel yeterliliği geliştirmektedir (Varja, 2018: 7).

Beden eğitimi öğretmenin görev tanımı, sürekli değişim baskısı altındadır. Günümüzün beden eğitimi öğretmenleri sadece ders vermek, öğrencileri harekete geçirmek veya bilgi dağıtmakla kalmaz, aynı zamanda onlar, fiziksel egzersize ve fiziksel egzersiz kültürüne geniş ölçüde aşina olan ve fiziksel egzersizin biyomedikal-davranışsal-sosyolojik temellerini bilen bütünsel sağlık uzmanlarıdır. Beden eğitimi öğretmenlerinin görev tanımları değişip genişlese bile, öğrenciler ve ihtiyaçları her zaman işin en önemli unsuru olmaya devam edecektir. Beden eğitiminin ana hedeflerinden biri, çocukların ve gençlerin fiziksel aktivitelere eskisinden önemli ölçüde daha az katıldığı mevcut durumu etkilemek ve sonuç olarak sağlıklarını geliştirmektir. Bu nedenle her beden eğitimi öğretmeni, çocukların ve gençlerin aktif bir yaşam biçimini benimsemelerine yardımcı olmaktan sorumludur (Mäkelä ve Huhtiniemi, 2011).

Beden eğitimi, belki de birçok öğrencinin sabırsızlıkla bekledikleri bir zaman dilimine karşılık gelmektedir. Beden eğitiminin, bazı bireylerde hareket etme, sosyal etkileşim kurma ve kendilerini iyi hissetme duygularını yaşatabildiği görülmektedir. Öğretmen, tüm öğrenciler için başarılı bir öğrenme deneyimi sağlamak için tasarlanmış standartlara dayalı öğretim sağlamaktadır.

1.4.2. Spor

Spor, demokratik, eğitici ve bütünleştirici doğası nedeniyle genellikle olumlu sosyal değişimin bir aracı olarak görülmektedir. Ancak araştırmalar, sporun rolünün gereğinden fazla değerlendirilebileceğini ve hatta ara sıra sorgulanabileceğini

göstermiştir. Bu, sporun kendi başına olumlu bir besleyici etkiye yol açmasının garanti edilmediğini göstermektedir (Bjärsholm, 2017: 3).

Spor, esenlik, toplumla bütünleşme ve sağlıklı bir yaşam tarzının bir parçası olmanın yaygın bir yoludur. Spor, kalkınma için bir araç olarak kullanılabilir. Birleşmiş Milletler 2001 yılında Kalkınma ve Barış için Spor Ofisi kurmuştur. Bu girişim, sporun gücünü farklı eylemlerle kanıtlayarak kalkınmaya öncülük eden öncü kuruluşlardan biri olmuştur (Varja, 2018: 6).

Spesifik olarak, bir bireyin oyun durumlarında verimli ve etkili bir şekilde hareket etmesini ve taktik kararlar almasını sağlayan spor beceri kazanımını sporda öğrenmesi oldukça önemlidir. Sporun belirli şeyleri ortaya çıkarmak için belirli şekillerde yapılandırıldığını fark edebilmek için spor hakkında bilgi edinmek ve spor yoluyla somutlaştırılmış bir oyun deneyimi yaşamak belirleyici olmaktadır (Pill vd., 2012: 123).

Şimdilerde COVID-19, hayatımıza bir kısım değişiklikler getirmiştir. Mevcut pandemi ile ilişkili değişiklikler, spor ve egzersize, fiziksel aktivite ve sağlıkla ilgili birçok zorluk doğurmuştur. Burada, zihinsel performans danışmanlarının destekledikleri Özellikle olimpiyat adaylarıyla çalışan zihinsel performans danışmanları, dünya koşullarına ve pandemiye verilen tepkilere dayalı olarak, hevesli sporcuların sporlarında ve daha geniş yaşamlarında nasıl ilerleyebilecekleri konusunda artan sayıda öneri geliştirmektedir (Schinke vd., 2020: 269).

2. GENEL BİLGİLER

Bu bölümde kavramsal çerçeve üzerinde durularak karşılaştırmalı eğitim kavramı, beden eğitimi ile beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştirilmesi ele alınacaktır.

2.1. Karşılaştırmalı Eğitim

Karşılaştırmalı Eğitim, devlet eğitim sistemlerinin kurulmasının ardından doğmuştur. Avrupa’da beşeri bilimlerin okul öğretim programlarına hakim olduğu, Almanya’da Bildung, Fransa’da Culture Générale, İngiltere’de Liberal Eğitim veya Yunanistan’da Klassiki Paedeia’nın temelde aynı nihai amaca sahip olduğu bir çağda, ülkesine ve insanlığa iyi hizmet sunmaya istekli ve yetenekli olduğu iddia edilen entelektüel, ahlaki ve estetik açıdan gelişmiş bireylerin hazırlanması düşüncesinden ortaya çıkmıştır (Mattheou, 2009: 59).

19. yüzyıla yayılan karşılaştırmalı eğitimin “hazırlık” dönemini içermeyen, bu akademik başlangıcın ana hatlarını vermek eksik olacaktır. Bu üç “öncül”e atıfta bulunmak, bir gereklilik olarak karşımıza çıkmaktadır (Mitter, 2009: 88).

- Marc-Antoine Jullien’in teorik yaklaşımı, eksik ve onlarca yıldır unutulmuş olmasına rağmen, ampirik kanıtlar temelinde uyumlu hale getirmek ve geliştirmek adına ulusal eğitim sistemlerinin öğeleri hakkında veri toplama ve karşılaştırmaya yönelik modern yaklaşımları öngörmüştür.
- Kural olarak okul müfettişlerinin, belgeleri incelemek ve bakanlar, idareciler, müdürler, öğretmenler ve yüksek öğretim temsilcileriyle görüşmek için yurtdışına giden 'eğitim gezginlerinin' kapsamlı ve yansıtıcı raporlarıyla somutlaştırılan Politika Odaklı Yaklaşım, eğitim reformları için özellikle ulusal düzeyde destekleyici yönde hizmet vermiştir.
- Wilhelm Dilthey'in felsefi yaklaşımı, eğitim sistemlerini tarihsel araştırmalar temelinde karşılaştırmaların kullanımına ve hermeneutik-yorumlayıcı metodolojinin uygulanmasına ilişkin düşüncelerinden kaynaklanmaktadır (Mitter, 2009: 88).

Karşılaştırmalı eğitim araştırmacılarının çalışmalarını diğer bilim insanlarından ayıran ve bu nedenle araştırmada kullandıkları yaklaşımları özgünleştiren özellik, esasen farklı kültürler ve ülkelerle ilişki kurmaları ve araştırmaları bu ekseninde ele almalarıdır. Karşılaştırmalı eğitim araştırmacıları, eğitimin diğer yönlerini inceleyen diğer araştırmacıların çalışmalarında kullandıkları tüm araştırma yöntemlerini kullanırlar (Phillips, 2006: 304). Bu bağlamda, eğitimde araştırmaya yönelik çok sayıda yerleşik yaklaşımdan faydalanabilmektedir. Ayrıca, belirli karşılaştırma çalışmalarına özgü yaklaşımların, yerleşik yaklaşımlara eklenmesi söz konusudur. Araştırmaya konu olan kültürlerin dışındaki bir bakış açısından yorum ve bulgulara ulaşmak, diğer kültürlerin yeterince anlaşılmasını sağlamak ve buna yönelik olarak hangi yöntem ve koşulların uygun olduğunu belirlemek, karşılaştırmalı eğitim çalışmalarının neyi içerdiği ve nasıl yapılabildiğini tespit etmek, karşılaştırmalı eğitime yön vermektedir (Phillips, 2006: 304). Karşılaştırmalı eğitim, sınırlandırılması zor olan çeşitli bir alanlar üzerine gerçekleştirilmektedir.

Geçen yüzyılda karşılaştırmalı eğitim yöntemi ve teorisindeki gelişmelere rağmen, bu alandaki akademisyenler araştırma çalışmalarında karşılaştırmaların daha da açık bir şekilde kullanılmasını istemişlerdir. Karşılaştırmaların doğası gereği uluslararası olması gerekmeyip, buna karşın uluslararasılık araştırmaların ölçeğini genişletmektedir. Ayrıca karşılaştırmalı bir çerçeve kullanan ulus-içi çalışmalar ve eğitim yapıları seviyelerindeki karşılaştırmalar da değerlidir (Fairbrother, 2005: 19).

Karşılaştırmalı yöntem, kimseye politika dayatmayıp neyin nasıl yapılması gerektiği konusunda tek yol olduğunu öne sürmemektedir. Aksine, farklı ülke ve sistemlerin kendi özel şartlarında ortaya koydukları yapıları, ilişkileri ve politikaları sistematik bir çerçevede sunmaktadır. Dolayısıyla, araştırma ve uygulayıcılar ne kadar fazla karşılaştırmalı çalışma yaparlarsa hem literatüre hem de karar vericilere o kadar çok alternatif sunmuş olurlar (Kutlu, 2020: 7).

Tablo 2.1. Karşılaştırmalı Araştırmanın Sınıflandırılması için Kriterler

Araştırmanın Türü	Tipik Sorular	Araştırmanın Amacı
Analitik	Bileşenler arasındaki ilişkilerin açıklamaları nelerdir?	Rollerin açıklaması. Sebep-sonuç ilişkilerinin belirtilmesi veya ilişkilerin ve sonuçların açıklanması.
Betimsel	Olgunun şu anki durumu nedir? Değişkenler arasındaki ilişkiler nelerdir?	Olayların veya koşulların tanımı. Değişkenler arasındaki ilişkilerin tanımı.
Değerlendirici	A programı, B programından daha mı iyi yoksa daha uygun maliyetli mi? Program veya politika belirli bir bağlama uygun mu?	Herhangi bir programın liyakati, değeri veya değerine ilişkin yargı veya tekniği. Karar vermede faydalı yorumlar.
Keşfedici	Diğer araştırma modları tarafından sınava tabi tutulan roller, ilişkiler ve süreçlerle ilgili sorunlar nelerdir? Gelecekteki araştırmaları tasarlarken hangi modeller, paradigmlar veya yöntemler yararlı olabilir?	Yeni hipotezler veya sorular üretmek. Derinlemesine araştırma potansiyeli olan ilişkilerin ve fonksiyonların keşfi.

Kaynak: Theisen ve Adams, 1990

Karşılaştırmalı eğitimden ilk kez 1800’lerde söz edilmesine karşın, 20. yüzyılın ortalarına kadar yoğunluk kazanmamıştır. 1960’lardan önce karşılaştırmalı eğitimin kavramsal çerçevesine odaklanılırken, sonrasında ise bağımsız bir bilimsel alan olarak kabul görmüş ve yöntemsel açıdan ele alınmıştır. Karşılaştırmalı eğitimi kavramsal olarak açıklamak ve tanımsal bir sınırlama getirmek birtakım güçlüklerle sahiptir. Karşılaştırmalı eğitim, zaman zaman uluslararası eğitim ile karıştırılabilmektedir (Duran, 2019: 18).

Karşılaştırmalı eğitim, farklı eğitim sistemlerinin yapısı, amaçları, uygulamalar, metotlar ve başarılar göz önünde bulundurularak ve ekonomik, politik, coğrafi, dini ve

sosyal koşullar göz önünde bulundurularak sistematik olarak incelenmesidir (Bennett ve Howell'den (1983) aktaran Duran, 2019).

“Karşılaştırmalı eğitim” adı verilen bir araştırma alanının (daha iyi, tartışmasız bir terimin yokluğundan dolayı) varlığı, bir akademisyenler topluluğunun ve misyonlarını karşılaştırmalı eğitimin teşviki olduğunu belirten sayısız derginin, ortak zemin üzerinde netlik ve eleştirel düşünme gerektirdiği varsayımına dayanmaktadır. Böylece profesörler, öğrenciler ve bu alanda çalışan diğer kişiler artık tüm dünyadaki eğitim gelişmeleri ve sorunları hakkında güncel bilgiler ve yorumlayıcı analizler içeren düzenli, sistematik bir bakışa sahip olacaklardır (Wolhuter, 2008: 324).

Karşılaştırmalı eğitimin artan önemi, eğitimin uluslararasılaşmasıyla ilgilidir. Çağdaş eğitim, kapsamlı ve yoğun bir şekilde uluslararasılaştırılmaktadır. Bu uluslararasılaşma süreci, yurtdışında eğitim gören uluslararası öğrencilerin ve uluslararası çalışma programlarının artması ile ülkeler arasındaki üniversite ve akademik değişimlerin artışına yansımıştır. Ayrıca, farklı ülkelerdeki eğitim kurumları tarafından verilen diplomaların, sertifikaların, derecelerin ve diğer akademik belgelerin karşılıklı olarak tanınması yönünde bir eğilim vardır. Karşılaştırmalı eğitimin, uluslararası eğitimin tanıtımı için gerekli veri ve analizleri sağlaması beklenmektedir (Salimov, 1997: 170).

2.1.1. Karşılaştırmalı Eğitimin Amaçları

Tek bir tanımdan yola çıkarak açıklanması oldukça güç olan karşılaştırmalı eğitim farklı disiplinlerden faydalanmaktadır. Karşılaştırmalı eğitimin amaçlarına ulaşma bağlamında psikoloji, felsefe, politika, iktisat, tarih, sosyoloji ve eğitim alanlarından yararlanarak belirli bir disipline indirgenemeyen bir yapıya sahiptir (Duran, 2019: 18).

Karşılaştırmalı eğitimin amaçlarını şu şekilde sıralayabiliriz (Erdoğan, 2003):

- Eğitim bilimleri, sorunları ve uygulamaya dönük öneriler hakkında geçerli bilgiler sunmak,
- Eğitimle ilişkili varsayımlar ortaya koyarak çıkarımlarda bulunabilmek için uygun ve doğru bilgileri sağlamak,
- Eğitime tesir eden faktörlerin, farklı ülkelerdeki seyrini ve görünümünü değerlendirerek eğitim politikalarının tasarlanmasına katkı verecek bir vizyon geliştirmek,

- Bireyin, toplumun ve eğitimcilerin kültürel iklimini zenginleştirmek,
- Karşılaşılan problemler karşısında bireylerin vizyoner bir perspektiften bakmasını, çok yönlü ve alternatif çözüm önerileri geliştirmesinin önünü açmak,
- Eğitim sistemini bilimsel açıdan yukarı seviyelere çıkarmak,
- Evrensel düşünceleri ve iletişim gücünü besleyerek uluslararası anlaşmazlıklara çözüm getirmek,
- Kalkınma için ihtiyaç duyulan eğitim politikalarının saptanmasında yardımcı olabilecek temel bilgileri sağlamak,
- Eğitime ilişkin diğer ülkelerde kullanılan yöntemleri, yaklaşımları, uygulamaları ve kurumların faaliyetlerini gözlemlemek (Erdoğan, 2003).

2.1.2. Karşılaştırmalı Eğitimin Faydaları

Karşılaştırmalı eğitim çalışmalarının yapılması, ülkelerin kendi eğitim sistemlerini anlamasını sağlamanın yanı sıra eğitim sistemlerinde benzer problemlerin çözülmesi adına farklı ülkelerin eğitim sistemlerinin incelenmesine ve gelecekte de bu konuda önlemler alınmasına yardımcı olmaktadır. Ayrıca toplumun politik, sosyal ve ekonomik sektörleri ile eğitim arasındaki ilişkinin daha iyi anlaşılmasını sağlamaktadır (Tatlı ve Adıgüzel, 2012: 145).

Karşılaştırmalı eğitimin faydalarını şu şekilde sıralayabiliriz (Erdoğan, 2003):

- Karşılaştırmalı Eğitim, eğitimcileri ve toplumu, eğitim alanındaki kuramsal temellerin ve pratik uygulamaların birbirinden farklı ülkelerde nasıl olduğu konusunda duyarlılık sahibi yapmaktadır. Böylece karşılaştırmalı eğitim aracılığıyla eğitimdeki alternatif yaklaşımlara ilişkin bilgilere erişilebilmektedir.
- Getirdiği farklı deneyimler ve yaklaşımlarla, eğitim alanında rasyonel kararın verilmesine katkılar sunabilmektedir. Dolayısıyla, eğitim alanındaki politikacılar ve yöneticiler, karar alma sürecinde karşılaştırmalı eğitim araştırmalarının sonuçlarına başvurabilmektedir.
- Eğitim ile kalkınma arasındaki bağlantının kurulmasında, çeşitli ülkelerdeki eğitim ve kalkınma arasında nedenselliği ortaya koyarak belirgin bir rol oynar. Böylece Karşılaştırmalı Eğitim araştırmaları yoluyla, eğitim ile kalkınma arasındaki güçlü ilişki, yeni bakış açıları geliştirmeye yardımcı olabilir.

- Yabancı eğitim sistemlerini ve ülkeleri kapsamlı şekilde anlamayı kolaylaştırarak yöneticilere ve politika tasarımcılarına yol göstermektedir.
- Eğitim sistemlerinin doğurduğu farklı çağrışımlar mevcuttur. Bunların bazıları noksan, yanlış ve hatta olumsuzdur. Karşılaştırmalı eğitim, eğitim sistemlerini oldukça geniş bir yelpazede değerlendirerek ortaya çıkardığı bilgi ve yorumlarla, sistemler hakkındaki noksan ve doğru olmayan çağrışımları yok etmektedir.
- Bir ülkenin eğitimle ilgili göstergeleri, o ülkenin diğer sahalardaki durumunu da yansıtır.
- Karşılaştırmalı Eğitim, eğitim uygulamaları hakkında kullanılan standartları inceler ve sunar.
- Karşılaştırmalı Eğitim araştırmalarıyla, bir ülkedeki eğitim uygulamalarının ortaya çıkış süreci ve işleyiş yapısı kendini göstermektedir. Buradan hareketle, uygulamalarda rastlanabilecek birtakım aksiliklere daha geniş bir yaklaşım geliştirilebilir.
- Karşılaştırmalı Eğitimle elde edilen bireysel bilgiler, daha geniş çerçevede ele alınarak genel teorilerin ortaya çıkarılmasında uygun ortamı tesis etmektedir.
- Karşılaştırmalı Eğitim, eğitim bilimlerine yenilik getirmesi bakımından son derece önem arz etmektedir (Erdoğan, 2003).

Karşılaştırmalı eğitim sadece iki ülkenin eğitim sistemlerini karşılaştırmakla kalmaz, eğitim sistemleri yapılandırılacak ülkenin çağdaş ve yenilikçi yapılanmaları adına gerekli bilgi ve dokümanları da sağlamaya çalışır (Behestani, 2016: 25). Yapılan araştırmalarda karşılaştırmalı eğitim araştırması amaçları, üç hedef açısından özetlenmektedir. Bunlar; ülkeleri anlamak, karşılaştırılan ülke örneklerinden elde edilen bilgilerden genellemelerde bulunmak ve teoriye katkıda bulunmak olarak sıralanmıştır (Fairbrother, 2005).

2.1.3. Karşılaştırmalı Eğitime İlişkin Yaklaşımlar

Michael Sadler, Isaac Kandel, Nicholas Hans ve Robert Ulich tarafından temsil edildiği şekliyle karşılaştırmalı eğitim incelemesine tarihsel-felsefî ve liberal hümanist yaklaşımlarda benzerlikler ve farklılıklar söz konusudur. Benzerlikler ve farklılıklar, bu karşılaştırmacıların disipliner, epistemik ve sosyo-kültürel geçmişine, yaşadıkları zamanlara ve yerlere, mesleki faaliyetlerine ve sordukları soru türlerine bağlanabilir.

Kandel'in belirttiği üzere karşılaştırmalı eğitim, eğitim sistemlerinin temelini oluşturduğu için milliyetçiliğin anlamını keşfetmeye çalışmadıkça anlamsız olmaktadır. Her ulusal eğitim sistemi, ulusun karakteristiğini gösterdiğinden ilgili ulusu oluşturan topluma özgü bir sonuç ortaya çıkmaktadır. Sadler, Kandel ve Ulich'in aksine, Hans ise eğitim fenomenlerini ve sistemlerini belirli bir kavramsal çerçeve perspektifinden açıklamaya ve aydınlatmaya çalıştı (Kazamias, 2009: 39, 49).

Karşılaştırmalı eğitime ilişkin yöntem ve yaklaşımları ele alırken, olasılıklara yönelik kutuplaşmış yaklaşımların temsilcisi olarak önde gelen iki İngiliz Edmund King (1914-2002) ve Brian Holmes (1920-93) ön plana çıkmaktadır. King, kökeni klasik bir bakış açısını takip ederek beşeri bilimler alanında eğitim almış yetkin bir dilbilimcidir. Holmes ise bilimsel yöntemin zorluklarına yapılandırılmış analizlerle çözüm sunmaya çalışan bir fizikçidir. Farklı geçmişleri, karşılaştırmalı eğitime dair yöntemlerin nasıl yürütüleceğine dair birbirleriyle örtüşmeyen bir tutum benimsemelerine yol açmıştır. Holmes, her zaman bağlı kalınması gereken bir araştırma çerçevesi tanımlamak isterken King ise, birçok araştırmaya özgü pragmatik bir yaklaşım benimsemeyi tercih etmiştir. Holmes daha katı iken King, karşılaştırmalı eğitim araştırmalarında en uygun olanın kullanılması gerektiğini savunmuştur (Phillips, 2006: 304).

Yeni siyasi, ekonomik ve entelektüel iklim, özellikle Birleşik Krallık ve Amerika Birleşik Devletleri'ndeki yeni nesil karşılaştırmalı eğitimcilerin epistemolojik, metodolojik ve ideolojik yönelimleri üzerinde belirleyici bir etkiye sahipti. Bu dönemde Birleşik Krallık ve Kuzey Amerika'da yeni nesil karşılaştırmalı eğitimciler ve yeni nesil karşılaştırmalı eğitim söylemi ortaya çıktı. Bu bağlamsal ortamda, çoğu daha modernist epistemik yaklaşımlar ve gelenekler içinde eğitilmiş olan yeni oyuncu-karşılaştırmacılar, yabancı eğitim sistemlerine ilişkin çalışmalarında ve "uluslararası" karşılaştırmalar yaparken yeni entelektüel çerçeveler ve metodolojik yaklaşımlar aradılar (Kazamias, 2009: 52-53).

2.1.4. Karşılaştırmalı Beden Eğitimi ve Spor

Genel olarak, karşılaştırmalı beden eğitimi ve spor alanı, uluslararası iş birliği ile anlama ve ağ kurmaya katkıda bulunmaktadır. Çünkü beden eğitimi ve spor sistemlerinin gözlemlenmesine ve değerlendirilmesine olanak tanır. Ulusların sosyo-kültürel, jeo-politik, tarihi ve eğitim koşulları hakkında fikir edinmeye yardımcı olur ve bunun

karşılığında birinin kendi sisteminin iyileştirilmesine, değerlendirilmesine veya takdir edilmesine katkıda bulunabilir. Ödünç alınabilecek yönler var, ancak bu tür alınan yönlerin toplum tarafından gerçekten gerekli olması veyerel gerçekliklerle buluşması için uygun şekilde adapte edilmeleri sağlamalıdır (Duran, 2019: 25).

Bilimsel odaklı, sistematik ve analitik çalışmalar ise, yalnızca II. Dünya savaşından bu yana mevcuttur. Beden Eğitimi ve Spor tarihi üzerine yazılmış kitapların bazıları aynı zamanda, karşılaştırmalarda da UNESCO (1956), *The place of Sport in Education* (sporun eğitimdeki yeri) adlı karşılaştırmalı bir çalışma yayınlamış, ilk karşılaştırmalı beden eğitimi ders kitabını olan, *L'education Physique Dans Le Monde* (Dünyada Beden Eğitimi) adlı kitabı yazmıştır. ICSPE ile birlikte uluslararası birçok kuruluş karşılaştırmalı beden eğitimi ve spor alanındaki çalışmalar için katkılar sağlamıştır ve sağlamaktadır. Uluslararası Spor ve Beden Eğitimi, Rekreasyon, Spor ve Dans Kurulu (ICHPER-SD), Uluslararası Spor ve Beden Eğitimi Kurulu (ISCPE) ve Birleşmiş Eğitim Bilim ve Kültür Teşkilatı (UNESCO) bunlardan birkaçıdır (İmamalı, 2015: 14).

Son yıllarda bu bilimsel alan gözle görülür şekilde popülerite kazanmaktadır. Yalnızca karşılaştırmalı beden eğitimi ve spor yöntemi üzerine yazılan makaleler değil aynı zamanda beden eğitimi ve sporun farklı alanlarında yapılan çalışmaların artışı da bunu göstermektedir (Vlček, 2011: 51).

2.2. Beden Eğitiminin Kavramsal Çerçevesi ve Tarihsel Gelişimi

Beden eğitimi; bilgi, beceri ve anlayışın bir bireye veya bir gruba aktarılması, bu becerilerin uygulanması ve sonuçlarıyla ilgili tüm alanları kapsayan disiplinler arası bir yapı olarak tanımlanmaktadır. Beden eğitimi, fiziksel aktiviteye katılım yoluyla fiziksel, sosyal, bilişsel, ahlaki ve duygusal öğrenme yoluyla öğrenme için bir bağlam sağlamaktadır (Drummond ve Pill, 2011: 176). Beden eğitimi, sportif yönünün yanı sıra rasyonel düşünce ve sorgulama ile kültürel önemi de gerektiren kendine özgü bir bilgi bütünü içermektedir. Beden eğitimi ve öğretim programının önemi, bu süreçte önem arz etmektedir (Green, 1998).

Sporla ilgili analitik çalışmalar sayesinde, fikir sahibi olunan konular şu şekilde sıralanabilir (Wuest ve Fisette, 2012: 108):

- Okullardaki beden eğitimi öğretim programına oyun ve sporun dahil edilmesi,
- Ahlak anlayışlarının kadınların spor katılımını nasıl etkilediği,
- Toplumsal ayrılmaya bağlı olarak ortaya çıkan azınlıklar için spor olanaklarının değerlendirilmesi,
- Çağdaş beden eğitiminin nasıl gelişim gösterdiği ve fiziksel yolla eğitim felsefesinin nasıl geliştiği,
- Egzersiz ve spor bilimlerinin ortaya çıktığı koşullar.

Okul sporu, halka açık tartışmalarda genellikle beden eğitimi için birbirinin yerine kullanılabilir bir terim olarak kullanılırken, aslında spor, beden eğitiminin bir içerik alanıdır. Spor, katılımcıların belirli spor aktivitelerini ayırt etmelerini sağlamak için kabul edilen kural kodifikasyonları ile ayırt edilen bir dizi fiziksel hareket deneyimi veya aktiviteyi ifade etmektedir. Dolayısıyla spor, beden eğitiminin anlamının ayrılmaz bir parçası olarak, beden eğitimi için bir gerekçelendirme ve meşrulaştırıcı bir öğretim programı özelliği sağlayan önemli bir yönlendirme söylemi olarak çeşitli şekillerde önerilmiştir (Drummond ve Pill, 2011: 176).

2.2.1. Beden Eğitiminin Amaçları

Günümüzde kaliteli beden eğitiminin önemi daha geniş bir şekilde kabul görmektedir. Ömür boyu koruyucu sağlık aktivitelerinin, günlük yaşamın fiziksel taleplerine hazırlık ve boş zaman kullanımı için seçenekler sağladığı bilinmektedir. Beden eğitimi, çeşitli sağlığı geliştirici fiziksel aktivite durumlarına katılma olasılığını ve günlük işlerin güvenli bir şekilde gerçekleştirilmesini sağlayan motor becerilerin gelişimini birleştirmektedir. Beden eğitimi, toplumdan dışlananları spora dahil edebilmenin örneklerini de göstermiştir. Sosyal sınıf, cinsiyet ve engellilik, gençlerin fiziksel aktivitelere katılmasına izin veren fiziksel yeterliliklerin, algıların ve motivasyonun gelişiminin önündeki temel engellerdir (Varja, 2018: 13).

Beden eğitimi ve spordaki özel amaçlar ise şu şekilde sıralanabilir (Aracı, 1998: 3):

- Çocukların fiziksel gelişimlerine, diğer bir deyişle fizyolojik kapasite ve özelliklerinin en iyi biçimde gelişmesine yardımcı olabilmek,
- Sağlıklı kalabilmek adına doğru alışkanlıklar edinebilmek,

- Çok çeşitli motor becerileri geliştirecek günlük fiziksel etkinliklere katılma isteği uyandırabilme,
- Düzgün hareket etme ve duruş alışkanlığı kazandırabilme,
- Beden eğitimi ve sporun önemini kavrayabilme,
- Fiziksel hareketin yapısını kavrama ve yeni hareketler yaratabilme,
- Hayal gücünü ve kişisel yaratıcılığı geliştirebilme,
- Yaşam boyu haz duyarak yapılabilecek fiziksel etkinlikleri alışkanlık olarak edinebilme,
- Çevreye uyum sağlamaya yardımcı olabilme,
- Grup ve takım faaliyetleri sayesinde, başkalarıyla etkileşime girerek iletişim becerisi kazanma ve ideal şekilde iş birliği gerçekleştirebilme,
- Başarılı lider olabilme, gerektiğinde iyi bir izleyici kalabilme ve yükümlülükleri üstlenebilme özelliği geliştirebilme,
- Başkalarının varlığına saygı duyarak başkalarına karşı onurlu, sağduyulu ve saygılı teamülleri geliştirebilme,

Boş zamanları yararlı bir biçimde kullanmayı özümseyebilme (Aracı, 1998: 3).

Özel amaçlar, beden eğitimi için hazırlanmış ve öğrencilere kazandırılması uygun görülen davranışları kapsamaktadır. Bir öğrencinin yetiştirilmesi için gerekli olan eğitim durumlarının karşılaştırılmasında ve değerlendirilmesinde kullanılan amaç kelimesi, özel amaçları ifade etmektedir. Buna göre okullarda belirlenmiş derslerde sınıf içi ve sınıf dışında istenilen davranışları öğrencilere kazandırma çalışmaları, özel amaçları kapsamaktadır (Harmandar, 2010: 46). Ayrıca beden eğitimin beş önemli eğitsel amacını ise şu şekilde ifade edebilmek mümkündür (Behestani, 2016: 17):

- Çocuklara, yürüttükleri etkinliklerde, beden eğitimi programlarında ve bütün hayatları süresince yüzleşecekleri durumlarda etkin ve maharetli olarak hareket etmelerine katkı sunmak,
- Çocukların ve gençlerin, hayatlarını doldurarak onları hedefli ve üretken bireylere dönüştürmek için hareketi içselleştirmelerini ve analiz etmelerini sağlamak,
- Harekete bağlı belli bilimsel kaideleri algılamak ve yorumlamak,
- Bireylerin oyun ve spor yoluyla daha güçlü ilişkilerde bulunmalarını kolaylaştırmak,

- Organizmanın farklı sistemlerini iyileştirmek ve böylece organizmanın artan taleplerine ideal şekilde karşılık vermek.

UNESCO raporlarına göre ise beden eğitimi fiziksel özellikleri geliştirmeye yardım etmekte, sağlık ve hijyen koşullarını iyileştirmekte, kişinin fiziksel potansiyeline zarar veren endüstriyel çevre ve modern yaşamın sıkıntılarına karşı kalkan görevi görebilmektedir. Bu bağlamda beden eğitimi, yaşamsal değerdedir (Çiçek, 1998).

Üst düzey beden eğitiminin amaçları, öğrencileri şu konularda desteklemektedir (NCCA, 2018):

- Bir dizi fiziksel aktivitede güven, yetkinlik ve yaratıcılığı geliştirmek,
- Okul içinde ve dışında fiziksel aktiviteye katılmak,
- Fiziksel aktivitenin değerini farklı bağlamlarda incelemek,
- Sağlıkla ilgili fiziksel uygunluğu geliştiren fiziksel aktiviteyi anlamak ve taahhüt etmek,
- Fiziksel aktivitede farklı roller üstlenmek,
- Kendine ve başkalarına saygı da dahil olmak üzere fiziksel aktivitede sorumlu sosyal ve kişisel davranış sergilemek,
- Fiziksel aktivitede bilinçli katılımcılar olarak hareket etmek.

2.2.2. Beden Eğitimi ve Sporun Faydaları

Beden eğitiminde spor, öğrencilerin topluma olumlu bir katkı yapmalarını sağlayabilecek uygulamalara ve fikirlere erişimini artırabilmektedir. Spor, öğrencilerin kendini ve içinde yaşadıkları toplumu anlamalarına yardımcı olmaktadır. Beden eğitiminin okulda ve ötesinde spor dallarına katılımı teşvik etmedeki rolü, spor bilgisinin aktif ve bağlı vatandaşlık içinde işlevsel kullanımını sağlayan becerilerin ve anlayışların geliştirilmesi ile bağlantılıdır (Pill vd., 2012: 123).

Okullardaki beden eğitimini ve sporun önemi, okul sporları ve gençlik sporlarına katılım arasındaki ilişki etrafındaki belirleyici bir rol oynamaktadır. Çocukların ve gençlerin sağlığı; fiziksel aktivite eksikliği, artan obezite seviyeleri, olası yaşam tarzı hastalıkları ve dijital teknolojilerden kaynaklı hareketsizliğin artışına bağlı olarak şekillenmektedir. Bu bağlamda hükümetlerin ve toplumların çokça tartıştığı bir mesele haline gelen beden eğitimi ve sporun, insan sağlığı açısından bir çözüm yolu sunduğu

görülmektedir. Özellikle okul sporlarına katılımın, çocukların ve gençlerin sağlığını iyileştirmesi beklenmektedir (Drummond ve Pill, 2011: 174).

2.3. Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirilmesi

Beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştirilmesinde geleneksel spor öğretimi yaklaşımları günümüzde gözden geçirilmektedir. Geçmiş ile günümüzdeki farklar öğretim programı yapısı, içerik ve odak noktası, pedagojik yaklaşımlar ve bunların öğrenme hedefleri ile ilgilidir. Beden eğitimi ve spor öğretmeni eğitimi, bir sporla uğraşırken harcanan zamanın ötesinde genişletilmiş bir öğretim programı hedefi oluşturulması gibi daha derin bir içerik kapsamını vurgulamaktadır. Dahası hareket tekniğini ve taktik anlayışını, kişisel ve sosyal beceri gelişimini ve sporla ilgili kültürel ve sosyal anlayışı da kapsamaktadır (Pill vd., 2012: 122).

Beden eğitimi yazılı ödevlerle dolup taşabilmekte ve bu da öğrencilerin hareket konusunda uzmanlardan ziyade hareket hakkında bilgi formüle eden birer öğretici olmalarına yol açabilmektedir. Buradan hareketle, beden eğitiminin içerdiği riskler şu şekilde sıralanabilir:

- Eğitimsiz spor yapmak,
- Eğitimsiz fitness eğitimi,
- Eğitimsiz fiziksel aktivite kolaylaştırma,
- Eğitimsiz obezite önleme,
- Eğitim olmadan eğlenceyi ve eğlenceyi kolaylaştırmak veya hareketsiz teorik bilgi (Quennerstedt, 2019: 612-613).

Bu riskler, beden eğitimi için geçerli faaliyetler olmaması anlamına gelmemektedir. Bu durum, öğrencilerin bu uygulamalarda bir şey öğrenmemeleri de değildir. Ancak bu şekilde uygulanan beden eğitiminin eğitici olup olmadığı ve dolayısıyla eğitimle ilgili olup olmadığı ve okulların, öğretmenlerin ve öğretimin ilgileneceği gereken bir şey olup olmadığı ile ilgilidir (Quennerstedt, 2019: 613).

2.3.1. Beden Eğitimi Öğretmeninin Görevleri ve Nitelikleri

Beden eğitimi alanında öğretim, doğası gereği çok boyutlu ve karmaşık bir görevdir. Beden Eğitimi öğretmenleri, bilinçli olarak çeşitli hedefleri gerçekleştirmeye çalışmaktadır. Beden eğitimi öğretmenleri, nasıl ölçülebilir ve iyi tanımlanmış hedefler belirlediğini ve sistematik olarak bu hedeflere ulaşmayı amaçlayan bir ders planı tasarlayıp sunmaya çalışmaktadır. Öğrencilere motor becerilerini kazandırmak, bilişsel öğrenmeyi, fiziksel aktivite seviyelerini ve duyuşsal öğrenmeyi teşvik etmek, beden eğitimi öğretmenin görevleri arasındadır (Syrmpas vd., 2017: 184).

Rossi ve Cassidy (1999), öğretmen adaylarının kendi eğitimleri sırasında ve kurslarının bir parçası olarak okula yerleştirme sırasında özümstedikleri gelenekleri ve rutinleri eleştirel olarak değerlendirme yeteneklerinin geliştirilmesinde öğretmen eğitimcilerinin önemini vurgulamışlardır.

2.4. Türkiye’de Beden Eğitiminin Mevcut Durumu

1900’lü yılların başlangıcından 1960’lı yıllara kadar beden eğitiminde merkezde daha çok sırasıyla beden temrinleri ve cimnastik görülürken 1960’lardan itibaren organize sporların popüler hale gelmesiyle birlikte teknik becerilerin ön plana çıktığı spor temelli bir beden eğitimi yapısına geçilmiştir. 1990’lardan sonra toplumsal sağlık göstergelerinde ortaya çıkan birtakım sorunlar beden eğitimi dersinin yapısını değiştirerek sağlık ve zindeliğin ön plana çıkmasına yol açmıştır. İlk Öğretim Okulları, Lise ve Dengi Okullara ait Beden Eğitimi Dersi Öğretim Programları 1987 tarihinde onaylanıp 1987-1988 Öğretim yılında itibaren de uygulamaya konulan programa bakıldığında; programın çoğunlukla hedef dayanaklı program tasarısı hazırlama ilkelerine göre düzenlendiği söylenebilir (Sağın, 2018: 40).

Türkiye’de 1997 yılından itibaren öğretmen yetiştirme programları değiştirilmiş, özellikle ders adları ve içeriklerinin değiştirilmesi başta olmak üzere seçmeli dersler ve alan bilgisi dersleri eklenerek merkezi bir sistem oluşturulmaya çalışılmıştır. Genel anlamda öğretmen adaylarının diğer öğretmen yetiştirme programlarında olduğu gibi beden eğitimi öğretmenliği programlarında da genel kültür, pedagojik alan bilgisi ve alan alan bilgisi açısından beklenen nitelikleri kazandıkları varsayılmaktadır. Ancak beden eğitimi dersinin okullarda etkin bir şekilde yer alabilmesi için bu kazanımların

öğretmenlerin meslek hayatlarına ne ölçüde yansıdığının incelenmesi ve değerlendirilmesi gerekmektedir. Beden eğitimi öğretmenlerinin beden eğitimi öğretmenliği programlarından yararlanma düzeylerine ilişkin görüşlerinin alınması programların geliştirilmesine katkı sağlayacaktır (Bulca vd., 2012: 82).

2017 yılında uygulamaya konulmuş olan Beden Eğitimi ve Spor Dersi Öğretim Programı'nın amacı; "1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'nda açıklanan Türk Milli Eğitimi'nin Genel Amaçları ve Temel İlkeleri doğrultusunda öğrencilerin hayatları süresince kullanacakları hareket becerileri, aktif ve sağlıklı hayat becerileri, kavramları ve stratejileri ile birlikte öz yönetim becerileri, sosyal becerileri ve düşünme becerilerini de geliştirerek bir sonraki öğrenim düzeyine hazırlanmalarıdır." şeklinde belirtilmiştir (MEB, 2017).

3. YÖNTEM

Bu bölümde, araştırmanın modeli, araştırma evren ve örnekleme, verilerin toplanması, veri toplama süreci ile ilgili bilgilere yer verilmiştir.

3.1. Araştırma Modeli

Bu çalışmada, Çekya ile Türkiye'nin Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni yetiştirme programlarında yer alan müfredatların ve bu müfredatlarda yer alan derslerin karşılaştırmalı olarak incelemesi yapılmıştır. Bu çerçevede betimsel bir araştırma yürütülmüştür. Araştırmada, kullanılmış olan model doküman incelemesi modelidir. Mevcut bulunan kayıtların ve belgelerin incelenmesi sonucunda verilerin elde edilmesi belgesel tarama yöntemi olarak tanımlanmadır (Karasar, 2005). Bu çalışmada da karşılaştırmalı yöntemden yararlanılmış ve verilerin toplanma sürecinde belgesel tarama yöntemi kullanılmıştır.

3.2. Araştırma Evren ve Örnekleme

Araştırmada farklı ülkelerde yer alan iki üniversitenin Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni bölümleri üzerinden benzerlik ve farklılıkların öğretim programları açısından incelenmesi söz konusudur. Bu bağlamda, Çekya'daki Palacky Üniversitesi ile Türkiye'deki Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi'nin Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği bölümlerinin öğretim programları değerlendirilerek benzeyen ve farklılaşan yönler üzerinden Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği müfredatlarında yer alan dersler analiz edilmiştir. Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği programında yer alan dersler, Türkiye'deki diğer üniversitelerde yer alan Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği bölümleri açısından da aynı müfredat programına tabii olduğundan çalışma Türkiye'nin tümüne genellenebilir niteliktedir.

3.3. Veri Toplama Araçları

Araştırmanın verilerine ulaşabilmek için çalışmanın Türkiye ayağını oluşturan Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Bölümünün (<http://besogr.mu.edu.tr/>) ve ÇEKYA ayağını oluşturan

Palacky Üniversitesi'nin (<https://stag.upol.cz/>) web siteleri incelenmiştir. Mevcut bulunan müfredat programlarındaki kayıtların ve dökümanların incelenmesi sonucunda veriler belgesel tarama yöntemi ile elde edilmiştir.

3.4. Veri Toplama Süreci

Veri toplama süreci Türkiye'den Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi ve Çekya'dan Palacky Üniversitesi Physical Culture Fakültesinden gerekli izinlerin alınmasıyla başlamıştır. Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Sağlık Bilimleri Bilimsel Araştırmalar Etik Kurulu'nun 30.12.2020 tarih ve 54 sayılı kararının ardından söz konusu kurumların web siteleri 20.10.2021 erişim tarihi ile incelenip veriler elde edilmiştir.

3.5. Deneysel Kurgu

Araştırma kapsamında Palacky Üniversitesi Physical Culture Fakültesinin ve Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesinin beden eğitimi ve spor öğretmenliği yetiştirme programları web siteleri üzerinden incelenmiştir. İncelemede araştırmacı tarafından programda yer alan dersler ülkelerdeki içeriklerine göre gruplandırılmış ve karşılaştırmalı olarak incelenmiştir. Verilerin incelenmesinde ise betimsel analiz yöntemlerinden belgesel tarama yönteminden yararlanılmıştır.

3.6. Etik Onay

Araştırmanın etik onayı Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Sağlık Bilimleri Bilimsel Araştırmalar Etik Kurulu'nun 30.12.2020 tarih ve 54 sayılı kararı ile alınmıştır (Ek-1).

Palacky Üniversitesi Physical Culture Fakültesinin ve Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesinin söz konusu çalışmamıza ilişkin izin belgeleri ekler kısmında Ek-2 olarak sunulmuştur.

3.7. Araştırmanın Sınırlılıkları

-Bu çalışma, 2021-2022 Eğitim-Öğretim yılında, Türkiye’de Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi ve Çekya’da Palacky Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği bölümlerinde halen aktif olarak uygulanmaya devam eden öğretim programlarıyla sınırlıdır.

-Çalışmanın Çekya ayağı Palacky Üniversitesi ile Türkiye ayağı ise Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi ile sınırlıdır.

-Bu çalışma, söz konusu üniversitelerin ilgili web sayfalarında yer alan Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği müfredat programları ile sınırlandırılmıştır.

-Bu çalışma, araştırma kapsamında elde edilen veriler ve ulaşılabilen dokümanlarla sınırlıdır.

4. BULGULAR

Tablo 4.1. Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Lisans Programı dersleri

Ders Grubu	Ders Adı	Yıl	Yarıyıl	Kredi				Z/S
				T	U	K	AKTS	
MB	Eğitime Giriş	1	1	2	0	2	3	Z
MB	Eğitim Sosyolojisi	1	1	2	0	2	3	Z
GK	Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi 1	1	1	2	0	2	3	Z
GK	Yabancı Dil 1*	1	1	2	0	2	3	Z/S
GK	Türk Dili 1	1	1	3	0	3	5	Z
GK	Bilişim Teknolojileri	1	1	3	0	3	5	Z
AE	Beden Eğitimi ve Sporun Temelleri	1	1	2	0	2	2	Z
AE	İnsan Anatomisi ve Kinesyoloji	1	1	3	0	3	3	Z
AE	Hareket Eğitimi	1	1	2	2	3	3	Z
Toplam				21	2	22	30	

*Yabancı Dil 1 derslerinden biri seçilecek (Ek-1).

Ders Grubu	Ders Adı	Yıl	Yarıyıl	Kredi				Z / S
				T	U	K	AKTS	
MB	Eğitim Psikolojisi	1	2	2	0	2	3	Z
MB	Eğitim Felsefesi	1	2	2	0	2	3	Z
GK	Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi 2	1	2	2	0	2	3	Z
GK	Yabancı Dil 2*	1	2	2	0	2	3	Z/S
GK	Türk Dili 2	1	2	3	0	3	5	Z
AE	Sağlık Bilgisi ve İlk Yardım	1	2	2	0	2	2	Z
AE	Jimnastik	1	2	1	2	2	4	Z
AE	Atletizm	1	2	1	2	2	4	Z
AE	Takım Sporları 1 Dersleri**							
AE	Takım Sporları 1 - Basketbol	1	2	1	2	2	3	Z/S
AE	Takım Sporları 1 - Beyzbol	1	2	1	2	2	3	Z/S
AE	Takım Sporları 1 - Futbol	1	2	1	2	2	3	Z/S
AE	Takım Sporları 1 - Futsal	1	2	1	2	2	3	Z/S
AE	Takım Sporları 1 - Hentbol	1	2	1	2	2	3	Z/S
AE	Takım Sporları 1 - Hokey	1	2	1	2	2	3	Z/S
AE	Takım Sporları 1 - Softbol	1	2	1	2	2	3	Z/S
AE	Takım Sporları 1 - Voleybol	1	2	1	2	2	3	Z/S
Toplam				16	6	19	30	

*Yabancı Dil 2 derslerinden biri seçilecektir (Ek-2).

**Takım sporları 1 derslerinden biri seçilecektir.

Ders Grubu	Ders Adı	Yıl	Yarıyıl	Kredi				Z/S
				T	U	K	AKTS	
MB	Öğretim Teknolojileri	2	3	2	0	2	3	Z
MB	Öğretim İlke ve Yöntemleri	2	3	2	0	2	3	Z
MB	Seçmeli 1**	2	3	2	0	2	4	S
GK	Seçmeli 1***	2	3	2	0	2	3	S
GK	Topluma Hizmet Uygulamaları	2	3	1	2	2	3	Z
AE	Seçmeli 1****	2	3	2	0	2	4	S
AE	Beden Eğitimi-Spor Öğrenme ve Öğretim Yaklaşımları	2	3	2	0	2	3	Z
AE	Motor Gelişim	2	3	3	0	3	3	Z
AE	Takım Sporları 2 Dersleri*							
AE	Takım Sporları 2 - Basketbol	2	3	1	2	2	4	Z/S
AE	Takım Sporları 2 - Beyzbol	2	3	1	2	2	4	Z/S

Tablo 4.1. Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Lisans Programı dersleri (Devam)

AE	Takım Sporları 2 - Futbol	2	3	1	2	2	4	Z/S
AE	Takım Sporları 2 - Futsal	2	3	1	2	2	4	Z/S
AE	Takım Sporları 2 - Hentbol	2	3	1	2	2	4	Z/S
AE	Takım Sporları 2 - Hokey	2	3	1	2	2	4	Z/S
AE	Takım Sporları 2 - Softbol	2	3	1	2	2	4	Z/S
AE	Takım Sporları 2 - Voleybol	2	3	1	2	2	4	Z/S
Toplam				17	4	19	30	

*Takım sporları 2 derslerinden biri seçilecektir.

**Meslek Bilgisi seçmeli derslerinden biri seçilecektir (Ek-3).

***Genel Kültür seçmeli derslerinden biri seçilecektir (Ek-4).

****Alan Eğitimi seçmeli derslerinden biri seçilecektir (Ek-5).

Dersin Kodu	Ders Grubu	Ders Adı	Yıl	Yarıyıl	Kredi				Z/S
					T	U	K	AKTS	
MB		Türk Eğitim Tarihi	2	4	2	0	2	3	Z
MB		Eğitimde Araştırma Yöntemleri	2	4	2	0	2	3	Z
MB		Seçmeli 2**	2	4	2	0	2	4	S
GK		Seçmeli 2***	2	4	2	0	2	3	S
AE		Seçmeli 2****	2	4	2	0	2	4	S
AE		Beden Eğitimi ve Spor Öğretim Programları	2	4	2	0	2	3	Z
AE		Egzersiz Fizyolojisi	2	4	3	0	3	5	Z
AE		Ritim Eğitim ve Dans	2	4	1	2	2	5	Z
Toplam					16	2	17	30	

**Meslek Bilgisi seçmeli derslerinden biri seçilecektir (Ek-3).

***Genel Kültür seçmeli derslerinden biri seçilecektir (Ek-4).

****Alan Eğitimi seçmeli derslerinden biri seçilecektir (Ek-5).

Dersin Kodu	Ders Grubu	Ders Adı	Yıl	Yarıyıl	Kredi				Z/S
					T	U	K	AKTS	
MB		Sınıf Yönetimi	3	5	2	0	2	3	Z
MB		Eğitimde Ahlâk ve Etik	3	5	2	0	2	3	Z
MB		Seçmeli 3**	3	5	2	0	2	4	S
GK		Seçmeli 3***	3	5	2	0	2	3	S
AE		Seçmeli 3****	3	5	2	0	2	4	S
AE		Antrenman Bilgisi	3	5	2	0	2	3	Z
AE		Beden Eğitimi ve Spor Öğretimi	3	5	2	2	3	4	Z
AE		Takım Sporları 3 Dersleri							
AE		Takım Sporları 3 -Basketbol	3	5	1	2	2	3	Z/S
AE		Takım Sporları 3 -Beyzbol	3	5	1	2	2	3	Z/S
AE		Takım Sporları 3 -Futbol	3	5	1	2	2	3	Z/S
AE		Takım Sporları 3 -Futsal	3	5	1	2	2	3	Z/S
AE		Takım Sporları 3 -Hentbol	3	5	1	2	2	3	Z/S
AE		Takım Sporları 3 -Hokey	3	5	1	2	2	3	Z/S
AE		Takım Sporları 3 -Softbol	3	5	1	2	2	3	Z/S
AE		Takım Sporları 3 -Voleybol	3	5	1	2	2	3	Z/S
AE		Yüzme	3	5	1	2	2	3	Z
Toplam					16	6	19	30	

**Meslek Bilgisi seçmeli derslerinden biri seçilecektir (Ek-3).

***Genel Kültür seçmeli derslerinden biri seçilecektir (Ek-4).

****Alan Eğitimi seçmeli derslerinden biri seçilecektir (Ek-5).

Dersin Kodu	Ders Grubu	Ders Adı	Yıl	Yarıyıl	Kredi				Z/S
					T	U	K	AKTS	
MB		Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme	3	6	2	0	2	3	Z
MB		Türk Eğitim Sistemi ve Okul Yönetimi	3	6	2	0	2	3	Z
MB		Seçmeli 4*	3	6	2	0	2	4	S

Tablo 4.1. Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Lisans Programı dersleri (Devam)

GK	Seçmeli 4**	3	6	2	0	2	3	S
AE	Seçmeli 4***	3	6	2	0	2	4	S
AE	Beceri Öğrenimi	3	6	3	0	3	3	Z
AE	Fiziksel Uygunluk	3	6	3	0	3	3	Z
Doğa Sporları Dersleri****								
AE	Doğa Sporları - Bisiklet	3	6	1	2	2	3	Z/S
AE	Doğa Sporları - İzcilik	3	6	1	2	2	3	Z/S
AE	Doğa Sporları - Hava Sporları	3	6	1	2	2	3	Z/S
AE	Doğa Sporları - Kano	3	6	1	2	2	3	Z/S
AE	Doğa Sporları - Kayak	3	6	1	2	2	3	Z/S
AE	Doğa Sporları - Kürek	3	6	1	2	2	3	Z/S
AE	Doğa Sporları - Oryantiring	3	6	1	2	2	3	Z/S
AE	Doğa Sporları- Spor Tırmanışı	3	6	1	2	2	3	Z/S
AE	Doğa Sporları -Yelken	3	6	1	2	2	3	Z/S
Raket Spor Dersleri *****								
AE	Raket Sporu - Badminton	3	6	1	2	2	4	Z/S
AE	Raket Sporu - Kriket	3	6	1	2	2	4	Z/S
AE	Raket Sporu - Masa Tenisi	3	6	1	2	2	4	Z/S
AE	Raket Sporu - Tenis	3	6	1	2	2	4	Z/S
Toplam				18	4	20	30	

*Meslek Bilgisi seçmeli derslerinden biri seçilecektir (Ek-3).

**Genel Kültür seçmeli derslerinden biri seçilecektir (Ek-4).

***Alan Eğitimi seçmeli derslerinden biri seçilecektir (Ek-5).

****Doğa sporları derslerinden sadece biri seçilebilir.

*****Raket sporu derslerinden sadece biri seçilebilir.

Ders Grubu	Ders Adı	Yıl	Yarıyıl	Kredi				Z/S
				T	U	K	AKTS	
MB	Öğretmenlik Uygulaması 1	4	7	2	6	5	10	Z
MB	Özel Eğitim ve Kaynaştırma	4	7	2	0	2	3	Z
MB	Seçmeli 5**	4	7	2	0	2	4	S
AE	Seçmeli 5****	4	7	2	0	2	4	S
AE	Halk Oyunları	4	7	1	2	2	3	Z
AE	Egzersiz ve Beslenme	4	7	2	0	2	3	Z
AE	Eğitsel Oyunlar	4	7	1	2	2	3	Z
Toplam				12	10	17	30	

**Meslek Bilgisi seçmeli derslerinden biri seçilecektir (Ek-3).

****Alan Eğitimi seçmeli derslerinden biri seçilecektir (Ek-5).

Ders Grubu	Ders Adı	Yıl	Yarıyıl	Kredi				Z/S
				T	U	K	AKTS	
MB	Öğretmenlik Uygulaması 2	4	8	2	6	5	10	Z
MB	Okullarda Rehberlik	4	8	2	0	2	3	Z
MB	Seçmeli 6**	4	8	2	0	2	4	S
AE	Seçmeli 6****	4	8	2	0	2	4	S
AE	Beden Eğitimi ve Sporda Organizasyon ve Yönetim	4	8	2	0	2	3	Z
AE	Sağlıklı Yaşam için Egzersiz Programlama	4	8	2	0	2	3	Z
AE	Uyarlanmış Beden Eğitimi ve Spor	4	8	1	2	2	3	Z
Toplam				13	8	17	30	

**Meslek Bilgisi seçmeli derslerinden biri seçilecektir (Ek-3).

****Alan Eğitimi seçmeli derslerinden biri seçilecektir (Ek-5).

EK-1 GENEL KÜLTÜR ZORUNLU YABANCI DİL 1 DERSLERİ								
Ders Grubu	Ders Adı	Yıl	Yarıyıl	Kredi				Z / S
				T	U	K	AKTS	
GK	İngilizce 1	1	1	2	0	2	3	S

Tablo 4.1. Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Lisans Programı dersleri (Devam)

GK	Almanca 1	1	1	2	0	2	3	S
GK	Fransızca 1	1	1	2	0	2	3	S
GK	Latince 1	1	1	2	0	2	3	S
GK	Rusça 1	1	1	2	0	2	3	S
EK-2 GENEL KÜLTÜR ZORUNLU YABANCI DİL 2 DERSLERİ								
Ders Grubu	Ders Adı	Yıl	Yarıyıl	Kredi				Z / S
				T	U	K	AKTS	
GK	İngilizce 2	1	2	2	0	2	3	S
GK	Almanca 2	1	2	2	0	2	3	S
GK	Fransızca 2	1	2	2	0	2	3	S
GK	Latince 2	1	2	2	0	2	3	S
GK	Rusça 2	1	2	2	0	2	3	S
EK-3 MESLEK BİLGİSİ SEÇMELİ DERSLER								
Ders Grubu	Dersin Adı	Z/ S	T	U	L	K	AKT S	
MB	Açık ve Uzaktan Öğrenme	S	2	0	0	2	4	
MB	Çocuk Psikolojisi	S	2	0	0	2	4	
MB	Dikkat Eksikliği ve Hiperaktivite Bozukluğu	S	2	0	0	2	4	
MB	Eğitim Hukuku	S	2	0	0	2	4	
MB	Eğitim Antropolojisi	S	2	0	0	2	4	
MB	Eğitim Tarihi	S	2	0	0	2	4	
MB	Eğitimde Drama	S	2	0	0	2	4	
MB	Eğitimde Program Dışı Etkinlikler	S	2	0	0	2	4	
MB	Eğitimde Program Geliştirme	S	2	0	0	2	4	
MB	Eğitimde Proje Hazırlama	S	2	0	0	2	4	
MB	Eleştirel ve Analitik Düşünme	S	2	0	0	2	4	
MB	Hastanede Yatan Çocukların Eğitimi	S	2	0	0	2	4	
MB	Kapsayıcı Eğitim	S	2	0	0	2	4	
MB	Karakter ve Değer Eğitimi	S	2	0	0	2	4	
MB	Karşılaştırmalı Eğitim	S	2	0	0	2	4	
MB	Mikro Öğretim	S	2	0	0	2	4	
MB	Müze Eğitimi	S	2	0	0	2	4	
MB	Okul Dışı Öğrenme Ortamları	S	2	0	0	2	4	
MB	Öğrenme Güçlüğü	S	2	0	0	2	4	
MB	Öğretimi Bireyselleştirme ve Uyarlama	S	2	0	0	2	4	
MB	Sürdürülebilir Kalkınma ve Eğitim	S	2	0	0	2	4	
MB	Yetişkin Eğitimi ve Hayat Boyu Öğrenme	S	2	0	0	2	4	
EK-4-GENEL KÜLTÜR SEÇMELİ DERSLERİ								
Dersin Adı	T	U	K	AKTS	Z/S			
Bağımlılık ve Bağımlılıkla Mücadele	2	0	2	3	S			
Beslenme ve Sağlık	2	0	2	3	S			
Bilim Tarihi ve Felsefesi	2	0	2	3	S			
Bilim ve Araştırma Etiği	2	0	2	3	S			
Ekonomi ve Girişimcilik	2	0	2	3	S			
Geleneksel Türk El sanatları	2	0	2	3	S			

Tablo 4.1. Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Lisans Programı dersleri (Devam)

İnsan Hakları ve Demokrasi Eğitimi	2	0	2	3	S
İnsan İlişkileri ve İletişim	2	0	2	3	S
Kariyer Planlama ve Geliştirme	2	0	2	3	S
Kültür ve Dil	2	0	2	3	S
Medya Okuryazarlığı	2	0	2	3	S
Mesleki İngilizce	2	0	2	3	S
Sanat ve Estetik	2	0	2	3	S
Türk Halk Oyunları	2	0	2	3	S
Türk İşaret Dili	2	0	2	3	S
Türk Kültür Coğrafyası	2	0	2	3	S
Türk Musikisi	2	0	2	3	S
Türk Sanatı Tarihi	2	0	2	3	S
Sınıf Dışı Etkinlikler-Tören ve Kutlamalar	2	0	2	3	S
Okulöncesi Dönemde Hareket Eğitimi ve Oyun	2	0	2	3	S
Oyun ve Oyun Kültürü	2	0	2	3	S
Milli Eğitim Mevzuatları Bilgisi	2	0	2	3	S
Güzel Konuşma ve Diksiyon	2	0	2	3	S
Gelişmekte Olan Spor Dalları- Bocce Bowling ve Dart	2	0	2	3	S
Gelişmekte Olan Spor Dalları- Teqball	2	0	2	3	S
Gelişmekte Olan Spor Dalları- Squash	2	0	2	3	S
Gelişmekte Olan Spor Dalları- Korfbol	2	0	2	3	S
Gelişmekte Olan Spor Dalları- Speedminton	2	0	2	3	S
Gelişmekte Olan Spor Dalları- Paintbol	2	0	2	3	S
Atıcılık	2	0	2	3	S
Halter	2	0	2	3	S
Kros	2	0	2	3	S
Satranç	2	0	2	3	S
Sporda Performans Ölçümü	2	0	2	3	S
Olimpik Hareket: Değerler, Hedefler, Kurumlar	2	0	2	3	S
Sporda Ahlaki Davranışlar ve Adil Oyun	2	0	2	3	S
Spor Felsefesi	2	0	2	3	S
Beden Eğitimi ve Sporda Liderlik	2	0	2	3	S
EK-5 BEDEN EĞİTİMİ ÖĞRETMENLİĞİ ALAN EĞİTİMİ SEÇMELİ DERSLER					
Dersin Adı	T	U	K	AKTS	Z/S
Beden Eğitimi Öğretim Modelleri	2	0	2	4	S
Beden Eğitimi Öğretiminde Drama	2	0	2	4	S
Beden Eğitimi Sosyolojisi	2	0	2	4	S
Beden Eğitimi ve Spor Öğretiminde Eylem Araştırması	2	0	2	4	S
Beden Eğitimi ve Spor Tarihi	2	0	2	4	S
Biyomekanik	2	0	2	4	S
Egzersiz Psikolojisi	2	0	2	4	S
Geleneksel Türk Sporları Dersleri*					
Geleneksel Türk Sporları - Güreş	2	0	2	4	S
Geleneksel Türk Sporları- Okçuluk	2	0	2	4	S
Savunma Sporları Dersleri**					
Savunma Sporları- Boks	2	0	2	4	S
Savunma Sporları- Eskrim	2	0	2	4	S

Tablo 4.1. Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Lisans Programı dersleri (Devam)

Savunma Sporları- Judo	2	0	2	4	S
Savunma Sporları- Karate	2	0	2	4	S
Savunma Sporları- Kickboks	2	0	2	4	S
Savunma Sporları- Muaythai	2	0	2	4	S
Savunma Sporları- Taekwondo	2	0	2	4	S
Savunma Sporları- Wushu	2	0	2	4	S
Serbest Zaman Eğitimi	2	0	2	4	S
Sınıf İçi Öğrenmelerin Değerlendirilmesi	2	0	2	4	S
Temel Müzik Eğitimi	2	0	2	4	S

*Geleneksel Türk sporlarından biri seçilecektir.

**Savunma sporlarından biri seçilecektir.

Kısaltmalar

MB: Mesleki Bilgisi Dersleri

GK: Genel Kültür Dersleri

AE: Alan Eğitimi Dersleri

BEÖ: Beden Eğitimi Öğretmenliği

Kaynak: MSKÜ, 2021, <http://besogr.mu.edu.tr/>, Erişim Tarihi: 20.10.2021

Tablo 4.2. Palacky Üniversitesi Physical Culture Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği dersleri

Dersin Kodu	Ders Adı	Yıl	Yarıyıl	Kredi	AKTS	Z/S
KAS/PG1	Movement Literacy 1 gymnastic and athletic assumptions	1	1	2	2	Z
KRL/TMV2	Theory and Methodology of Education	1	1	2	2	Z
FTK/KPLP	Hiking and outdoor activities	1	2	2	2	Z
KAS/DIZA	Didactics of Basic Athletics	1	2	2	2	Z
KAS/ZAG2	Elementary Gymnastics 2	1	2	1	1	Z
KAS/ZAMA	Introduction to Management	1	2	2	2	Z
KPG/TP1	General Pedagogy 1	1	2	2	2	Z
KPK/UAF1	Introduction to human anatomy and physiology	1	2	2	2	Z
FTK/PZP1	Skiing 1	1	1-2	3	3	Z
KAS/DIBA	Didactics of Basketball	1	1-2	2	2	Z
KAS/DIVO	Didactics of Volleyball	1	1-2	2	2	Z
KAS/PG2	Movement Literacy 2 swimming and sailing	1	1-2	2	2	Z
KAS/PG3	Movement Literacy 3 motion and sports games	1	1-2	2	2	Z
KRL/KOMD	Communicability	1	1-2	2	2	Z
KSK/AJ1	English as a Foreign Language	1	1-2	2	2	Z

Tablo 4.2. Palacky Üniversitesi Physical Culture Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği dersleri (Devam)

KSK/PRED	Practice in Educational Process	1	1-2	3	3	Z
KSK/SOCI	Sociology	1	1-2	2	2	Z
KSK/SOKIN	Sociocultural Kinanthropology	1	1-2	3	3	Z
KSK/ZAPP	Basic of Law	1	1-2	1	1	Z
KAS/ZALY1	Basic of Skiing – Downhill 1	1	1-2	1	1	S
KAS/ZALY2	Basic of Skiing – Downhill 2	1	1-2	2	2	S
KPK/ZAINT	İnternet – Basic Course	1	1-2	2	2	Z/S
KPK/ZPC	PC using, MS Windows MS Office	1	1-2	2	2	Z/S
KAS/DIBR	Didactics of İce Skating	2	1	2	2	Z
KAS/DIHA	Didactics of Handball	2	1	1	1	Z
KAS/PG4	Movement Literacy 4 dance, rhythmic and aesthetic gymnastics	2	1	2	2	Z
KPG/PT2	General Pedagogy 2	2	1	2	2	Z
KPK/UAF2	İntroduction to human anatomy and physiology 2	2	1	2	2	Z
KPP/TMV	Theory and Methodology of Education	2	1	2	2	Z
KSK/SZP	Final Thesis – Seminar	2	1	2	2	Z
KSK/ZPS1	Fundamentals of Psychology1	2	1	2	2	Z
KAS/ATLT1	Track and field – technique analysis 1	2	1	2	2	Z/S
KAS/GYMMT	Gymnastics – Minitrampoline	2	1	2	2	Z/S
KAS/LYLB	Skiing B	2	1	2	2	Z/S
KAS/SHBAB	Basketball B	2	1	2	2	Z/S
KAS/SHHAB	Handball B	2	1	2	2	Z/S
KAS/STRA	Current aerobics trends	2	1	2	2	Z/S
KAS/DIFO	Didactics of Soccer	2	2	1	1	Z
KAS/DINA	Didactics of Superstructure Athletics	2	2	2	2	Z
KAS/DIZGD	Didactics of Basic Gymnastics Skill	2	2	2	2	Z
KAS/GYR2	Rhythmic Lessons	2	2	1	1	Z
KAS/KUSH	Sport Games	2	2	2	2	Z
KAT/INPE	İnclusive Pedagogy	2	2	2	2	Z
KSK/ZPS2	Fundamentals of Psychology2	2	2	2	2	Z
KSK/ZPS1	Sport Psychology	2	2	2	2	Z
KAS/ATLT2	Track and field – technique analysis 2	2	2	2	2	Z/S
KAS/DIAE	Didactics of aerobik	2	2	2	2	Z/S
KAS/KUVS	Water Sport – Course	2	2	2	2	Z/S
KAS/SHVOB	Volleyball B	2	2	2	2	Z/S
KAS/UPOLS	Self-defence	2	2	2	2	Z/S
KAS/VOTB	Canoeing B	2	2	2	2	Z/S

Tablo 4.2. Palacky Üniversitesi Physical Culture Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği dersleri (Devam)

KAT/OCMU	Human protection in emergencies	2	2	1	1	Z/S
KPG/TTDT	Exercising in educational Technologies	2	2	1	1	Z/S
KSK/SPP	Sport Psychology	2	2	3	3	Z/S
KSK/FREM	Research Writing for Beginners	2	2	2	2	Z/S
KAS/DIPL	Didactics of Swimming	2	3-4	2	2	Z
KAS/UPLY	Martial Arts	2	3-4	1	1	Z
KAS/ZASTR	Fundamentals of sport training	2	3-4	2	2	Z
KPK/ANTR	Anthropomotrics	2	3-4	2	2	Z
KPK/ZPP	First Aid	2	3-4	1	1	Z
KSK/AJ2	English as a Foreign Language2	2	3-4	2	2	Z
KSK/HISTK	History of Physical Culture	2	3-4	2	2	Z
KSK/OBDI	General Didactics	2	3-4	2	2	Z
KSK/PESP	Sports Pedagogy	2	3-4	3	3	Z
IZS/ITKI	Information Technology in Kinanthropology	2	3-4	2	2	Z/S
IZS/SBP1	Bachelor of Science Thesis Tutorial 1	2	3-4	3	3	Z/S
KAS/GYS1	Artistic gymnastics 1	2	3-4	1	1	Z/S
KAS/GYS2	Artistic gymnastics 2	2	3-4	1	1	Z/S
KAS/KPLA	Fitness Swimming	2	3-4	1	1	Z/S
KAS/RATD	Track and field – judging	2	3-4	1	1	Z/S
KAS/UBPL	Swimming 5	2	3-4	1	1	Z/S
KSK/KRIM	Critical Thinking	2	3-4	1	1	Z/S
KSK/SOSP	Socialization through sport	2	3-4	1	1	Z/S
IZS/MEEV	Methodology of Empirical Research	3	5	3	3	Z
KAT/ZDTV	Health Physical Education	3	5	2	2	Z
KSK/SPAP	Social Pathology and Prevention of Risky	3	5	2	2	Z
KAS/FUTS	Futsal	3	5	1	1	Z/S
KAS/GYM	Rhythmic gymnastics	3	5	1	1	Z/S
KAS/KKR	Body-Building	3	5	2	2	Z/S
KAS/PVZP	Movement education and dancing in disab	3	5	2	2	Z/S
KAS/SHROB	Soccer B	3	5	2	2	Z/S
KAS/SNOWB	Snowboard B	3	5	2	2	Z/S
KPK/KTPME	Kinanthropometry	3	5	2	2	Z/S
KAS/PHA	Movement Games	3	6	2	2	Z
KAS/CYHOB	Cycling and basics of mountain climbing	3	6	2	2	Z/S
KPK/BIOME	Biomechanics	3	5-6	2	2	Z
KPK/VYSP	Nutrition in Sport	3	5-6	2	2	Z
IZS/SBP2	Bachelor of Science Thesis Tutorial 2	3	5-6	3	3	Z/S
IZS/SBP3	Bachelor of Science Thesis Tutorial 3	3	5-6	3	3	Z/S

Tablo 4.2. Palacky Üniversitesi Physical Culture Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği dersleri (Devam)

FTK/OBHP	Final Thesis Defense	X	X	-	-	Z
FTK/SZPZ	Pedagogic Competence	X	X	-	-	Z
FTK/SZTV	State Final Exam	X	X	-	-	Z
KAS/GYMKA	Fitness Aerobics	X	X	2	2	S
KAS/JUDO	Judo	X	X	2	2	S
KAS/KLY3	Skiing 3	X	X	2	2	S
KAS/SNOWC	Snowboard	X	X	2	2	S
KAT/MARO	Decisiyon Making in Maganement	X	X	2	2	S
KAT/ZOZH	Rescue People From Frozen Water Level	X	X	2	2	S
KPK/REGMA	Regenerative and Sport Massage	X	X	3	3	S
KAS/WSC	Windsurfing	X	X	2	2	S
KPK/BIPRO	Biological Propedeutics	X	X	1	1	S
KRL/KAYAK	Kayaking	X	X	1	1	S
KAS/VTB	Mountaineering B	X	X	2	2	Z/S
FTK/ZPS1M	İnternational Work Placement (1 month)	X	X	5	5	S
FTK/ZPS2M	İnternational Work Placement (2 month)	X	X	10	10	S
FTK/ZPS3M	İnternational Work Placement (3 month)	X	X	15	15	S
FTK/ZPS4M	İnternational Work Placement (4 month)	X	X	20	20	S
KAS/ATLC	Track and Field	X	X	1	1	S
KAS/FUTR	Functional Training	X	X	1	1	S
KAS/PLC	Swimming	X	X	1	1	S
KAS/SHBAC	Basketball	X	X	1	1	S
KAS/SHBOC	Volleyball	X	X	1	1	S
KAS/TAIC	Tao Tai Chi	X	X	1	1	S
KAS/TANC	Dancing		X	1	1	
KAS/VTC	Mountaineering	X	X	2	2	S
KAS/PTVT	Practics in Television Production	X	X	2	2	S
KPK/TWEB	Creating of Web Pages	X	X	1	1	S
KPK/ZAPE	Medical service fors port events	X	X	1	1	S
KRL/SLVCR	Service in tourism	X	X	2	2	S
KSK/PSA	Preparation for Study Abroad	X	X	1	1	S
KSK/DIVRO	Child in the family and out of the family	X	X	2	2	S
KSK/EFL01	English as a Foreign Language/Beginners1	X	X	1	1	S
KSK/EFL02	English as a Foreign Language/Beginners1	X	X	1	1	S
KSK/LEE1	Spanish Language 1	X	X	2	2	S
KSK/LEE2	Spanish Language 2	X	X	2	2	S
KSK/VESLO	Rowing	X	X	2	2	S
KAS/SPGY4	Sport Specialization – Gymnastics	X	X	5	5	Z/S

Kaynak: Palacky University, 2021, <https://stag.upol.cz/>, Erişim Tarihi: 20.10.2021

Tablo 4.3. Çekya’da yer alıp Türkiye’de yer almayan zorunlu dersler

Teorik dersler	Uygulamalı dersler
Eğitim Teorisi ve Metodolojisi	Hiking ve Outdoor Aktiviteleri
Yönetime Giriş	Buz Pateni
Genel Pedagoji	
Sosyoloji	
Sosyokültürel Kinantropoloji	
Temel Hukuk	
Seminer	
Psikolojinin Temelleri	
Kapsayıcı Pedagoji	
Antropomotorik	
Genel Öğretiler	
Hareket Okuryazarlığı	
Spor Pedagojisi	
Sosyal Patoloji ve Riski Önleme	
Pedagojik Yetkinlik	

Tablo 4.4. Türkiye’de yer alıp Çekya’da yer almayan zorunlu dersler

Teorik dersler	Uygulamalı Dersler
Eğitim Sosyolojisi	Hareket Eğitimi
Eğitime Giriş	Topluma Hizmet Uygulamaları
Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi	Halk Oyunları
Türk Dili	
Bilişim Teknolojileri	
Eğitim Felsefesi	
Eğitim Psikolojisi	
Beden Eğitimi- Spor Öğrenme ve Öğretim Yaklaşımları	
Motor Gelişim	
Öğretim İlke ve Yöntemleri	
Öğretim Teknolojileri	
Egzersiz Fizyolojisi	
Türk Eğitim Tarihi	
Antrenman Bilgisi	
Eğitimde Ahlak ve Etik	
Sınıf Yönetimi	
Beceri Öğrenimi	
Fiziksel Uygunluk	
Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme	
Türk Eğitim Sistemi ve Okul Yönetimi	
Özel Eğitim ve Kaynaştırma	
Beden Eğitimi ve Sporda Organizasyon ve Yönetim	
Uyarlanmış Beden Eğitimi ve Spor	
Okullarda Rehberlik	
Beden Eğitimi ve Sporun Temelleri	

Kaynak: MSKÜ, 2021, <http://besogr.mu.edu.tr/>, Erişim Tarihi: 20.10.2021

Tablo 4.5. Çekya Palacky Üniversitesi Physical Culture Fakültesi ile Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği bölümlerinin müfredatlarında benzerlik gösteren dersler

Teorik dersler		Uygulamalı dersler	
ÇEKYA	TÜRKİYE	ÇEKYA	TÜRKİYE
İnsan Anatomisi ve Fizyolojisine Giriş	İnsan Anatomisi ve Kinesyoloji	Temel Cimnastik ve İlköğretim Cimnastiği	Cimnastik
İletişim	İnsan ilişkileri ve iletişim	Kayak	Doğa Sporları (Kayak, Kano, Kürek, Oryantiring, Spor Tırmanışı, Yelken, Bisiklet)
İngilizce	İngilizce	Basketbol	Basketbol
Temel Hukuk	Eğitim Hukuku	Voleybol	Voleybol
Psikolojinin Temelleri	Eğitim psikolojisi	Hentbol	Hentbol
Spor Psikolojisi	Egzersiz Psikolojisi	Futbol	Futbol
Spor Eğitiminin Temelleri	Beden Eğitimi ve Sporun Temelleri	Atletizm	Atletizm
Beden Eğitimi Tarihi	Beden Eğitimi ve Spor Tarihi	Ritim Eğitimi	Ritim Eğitimi ve Dans
İlk Yardım	Sağlık Bilgisi ve İlk Yardım	Yüzme	Yüzme
Sağlık İçin Beden Eğitimi	Sağlıklı Yaşam için Egzersiz Programlama	Savunma Sporları	Savunma Sporları
Sporda Beslenme	Egzersiz ve Beslenme	Hareket Oyunları	Eğitsel Oyunlar
Beden Eğitimi	Beden Eğitimi ve Spor Öğretimi	Eğitim Sürecinde Uygulama	Öğretmenlik Uygulaması
Ampirik Araştırma Metodolojisi	Eğitimde Araştırma Yöntemleri		

Çekya'daki Palacky Üniversitesi Physical Culture Fakültesi ile Türkiye'deki Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği bölümlerinin öğretim programlarında yer alan dersler incelendiğinde, her iki müfredatta yer alan dersler incelendiğinde; teorik dersler açısından, anatomi, iletişim, İngilizce, hukuk, psikoloji, sporun temelleri, beden eğitimi ve spor tarihi, ilk yardım, beslenme, araştırma yöntemleri gibi konulardaki derslerin benzerliği gözlemlenirken, diğer taraftan uygulamalı dersler açısından ise, cimnastik, takım sporları, atletizm, ritim eğitimi, yüzme, savunma sporları, eğitsel oyunlar, öğretmenlik uygulaması gibi konulardaki derslerin benzerliği ortaya çıkmaktadır.

Çekya Palacky Üniversitesinde İnsan Anatomisi ve Fizyolojisi birlikte ele alınırken Türkiye'de İnsan Anatomisi dersi Kinesiyoloji ile birlikte ele alınmakta olup Egzersiz Fizyolojisi ayrı bir ders olarak alınmaktadır. Her iki müfredatta psikoloji alanında yer alan dersler incelendiğinde, Çekya Palacky Üniversitesinde Psikolojinin Temelleri ve

Spor Psikolojisi isimli derslerin olduğu belirlenirken, Türkiye’de Eğitim Psikolojisi, Çocuk Psikolojisi ve Egzersiz Psikolojisi derslerinin yer aldığı görülmektedir.

Çekya Palacky Üniversitesinde, Kinantropoloji, antropomotori ve biyomekanik gibi daha çok hareket ve antrenman bilimleri alanında yer alan derslerin ön plana çıktığı görülmektedir. Türkiye’de motor gelişim ve beceri öğrenimi dersleri yer alırken Çekya’da bunlara karşılık gelen derslerin olmaması dikkat çekicidir. Çekya Palacky Üniversitesinde kayak dersi zorunlu bir ders olarak görülürken, Türkiye’de Doğa Sporları dersi olarak yer almaktadır. Çekya’da savunma sporları zorunlu bir ders olarak alınırken, Türkiye’de seçmeli bir ders olarak karşımıza çıkmaktadır. Çekya’da ampirik araştırma metodolojisi dersi karşımıza çıkarken Türkiye’de buna karşılık olarak eğitimde araştırma yöntemleri dersi karşımıza çıkmaktadır.

Tablo 4.6. Çekya Palacky Üniversitesi Physical Culture Fakültesi ile Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği bölümlerinin müfredatlarında yer alan seçmeli dersler

Türkiye		Çekya	
Teorik dersler	Uygulamalı dersler	Teorik dersler	Uygulamalı dersler
Eğitim Antropolojisi	Judo	İngilizce	Kayak Temelleri - Yokuş
Kapsayıcı Eğitim	Geleneksel Türk Sporları - Güreş	İspanyolca	Kayak
Okul Dışı Öğrenme Ortamları	Eskrim	Turizme Hizmet	Snowboard
Mesleki İngilizce	Muaythai	Spor Etkinlikleri İçin Tıbbi Hizmet	Kano
Beden Eğitimi ve Spor Tarihi	Karate	Yurtdışında Eğitime Hazırlık	Rüzgar Sörfü
Açık ve Uzaktan Öğrenme	Taekwondo	Aile İçinde Ve Aile Dışında Çocuk	Judo
Eğitimde Proje Hazırlama	Boks	Biyolojik Propedeutik	Yüzme
Karşılaştırmalı Eğitim	Kick Boks	Yönetimde Karar Verme	Track and Field
Sürdürülebilir Kalkınma ve Eğitim	Wushu	Rejeneratif ve Spor Masajı	Voleybol
Oyun ve Oyun Kültürü	Geleneksel Türk Sporları – Okçuluk	İnsanları Donmuş Su Seviyesinden Kurtarma	Dans
Serbest Zaman Eğitim	Gelişmekte Olan Spor Dalları – Bocce Bowling Dart	Uluslararası İşe Yerleştirme	Dağcılık
Biyomekanik	Gelişmekte Olan Spor Dalları Teqball	İşlevsel Çalışma	Tao Tai Chi
Mikro Öğretim	Gelişmekte Olan Spor Dalları squash	Televizyon Prodüksiyonunda Uygulamalar	Basketbol

Tablo 4.6. Çekya Palacky Üniversitesi Physical Culture Fakültesi ile Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği bölümlerinin müfredatlarında yer alan seçmeli dersler (Devam)

Dikkat Eksikliği ve Hiperaktivite Bozukluğu	Gelişmekte Olan Spor Dalları – Korfbol	Web Oluşturma	Sayfası	Kürek Çekme
Eleştirel ve Analitik Düşünme	Gelişmekte Olan Spor Dalları – Paintbol			Fitness Aerobik
Müze Eğitimi	Atıcılık			
Yetişkin Eğitimi ve Hayat Boyu Öğrenme	Halter			
Beden Eğitimi Öğretim Modelleri	Kros			
Beden Eğitimi Öğretiminde Drama	Satranç			
Egzersiz Psikolojisi				
Öğretimi Bireyselleştirme ve Uyarlama				
Bağımlılık ve Bağımlılıkla Mücadele				
Kariyer Planlama ve Geliştirme				
Sınıf İçi Öğrenmelerin Değerlendirilmesi				
Çocuk Psikolojisi				
Mikro Öğretim				
Bilim ve Araştırma Etiği				
Spor Felsefesi				
Beden Eğitimi ve Spor Öğretiminde Eylem Araştırması				
Eğitim Hukuku				
Öğretimi Bireyselleştirme ve Uyarlama				
İnsan İlişkileri ve İletişim				
Eğitim Tarihi				
Eğitimde Program Dışı Etkinlikler				
Karakter ve Değer Eğitimi				
Bilim Tarihi ve Felsefesi				
İnsan Hakları ve Demokrasi Eğitimi				
Sanat ve Estetik				
Türk Musikisi				
Okul Öncesi Dönemde Hareket Eğitimi ve Oyun				
Eğitimde Program Geliştirme				
Öğrenme Güçlüğü				
Ekonomi ve Girişimcilik				
Kültür ve Dil				
Türk İşaret Dili				
Türk Sanat Tarihi				
Milli Eğitim Mevzuatları Bilgisi				
Hastanede Yatan Çocukların Eğitimi				
Beslenme ve Sağlık				
Geleneksel Türk El Sanatları				
Medya Okuryazarlığı				
Türk Kültür Coğrafyası				
Sınıf Dışı Etkinlikler – Tören ve Kutlamalar				
Güzel Konuşma ve Diksiyon				
Sporda Performans Ölçümü				
Beden Eğitimi ve Sporda Liderlik				

Tablo 4.6. Çekya Palacky Üniversitesi Physical Culture Fakültesi ile Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği bölümlerinin müfredatlarında yer alan seçmeli dersler (Devam)

Türk Halk Oyunları
Olimpik Hareket: Değerler, Hedefler, Kurumlar
Beden Eğitimi Sosyolojisi
Sporda Ahlaki Davranışlar ve Adil Oyun
Eğitimde Drama
Temel Müzik Eğitimi

Türkiye’deki seçmeli dersler ile Çekya’daki seçmeli dersler karşılaştırıldığında Türkiye’deki seçmeli ders sayısının Çekya’daki ders sayısından çok daha fazla olduğu görülmektedir. Ayrıca seçmeli derslerin gerek içerik gerekse ders isimleri bakımından büyük çoğunluğunda farklılıklar olduğu görülmektedir.

Türkiye’deki Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni yetiştirme programından mezun olmak için öğrenciler 240 AKTS ile yükümlüken Çekya’da bu sayı 180 AKTS olarak görülmektedir. Her iki program karşılaştırıldığında hem seçmeli derslerin hem de zorunlu derslerin gerek isimleri gerekse içerikleri bakımından çeşitli farklılıklar ve benzerlikler ortaya çıkmaktadır. Bazı derslerin isimleri ve içerikleri birebir aynı olmasa dahi derslerin amaçları ve kazanımları açısından belli oranda benzerlik göstermektedir. Örneğin Çekya’da pedagoji dersleri adı altında karşımıza çıkan derslerin içerik bakımından benzerleri Türkiye’de eğitim dersleri adı altında karşımıza çıkmaktadır.

Her iki programın benzerlik gösterdiği derslerin büyük çoğunluğu uygulamalı dersler olarak tespit edilmiştir. Ayrıca farklı isimler altında da olsa bazı derslerin içerik bakımından benzerlik gösterdiği sonucuna varılmıştır. Örneğin beden eğitimi öğretmeni adaylarının deneyim kazanmalarını amaçlayan “Öğretmenlik Uygulaması” dersinin Çekya’daki programdaki karşılığı “Eğitim Sürecinde Uygulama” dersi olarak karşımıza çıkmaktadır. İsimleri farklı olsa bile her iki dersinde amacı aynı doğrultudadır.

Buna karşılık hem isim bakımından hem de içerik bakımından birbirinden keskin bir şekilde ayrılan dersler de mevcuttur. Örneğin Çekya’da antropomotorik ve sosyokültürel kinantropoloji gibi Türkiye’de karşılığı olmayan dersler bulunmaktadır. Çekya’daki Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni yetiştirme programını incelediğimizde hareket ve antrenman derslerinin Türkiye’ye göre daha ön planda tutulduğu görülmektedir. Buna karşılık Türkiye’de Beceri Öğrenimi ve Motor Gelişim gibi derslerin ayırt ediciliği göze çarpmaktadır. Ayrıca Çekya’da İngilizce zorunlu bir derstir ve ikinci bir dil olarak İspanyolca dersi programda yer alır.

4.1. Türkiye’de Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirme

Karşılaştırmalı eğitim çerçevesinde Türkiye’deki Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi’nin Spor Bilimleri Fakültesi Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği programının amaçları şu şekilde sıralanabilir (MSKÜ, 2021):

- Ders planlarını ve öğrenme ortamlarını Beden Eğitimi ve Spor öğretimine uygun düzenleyebilecek, öğretim süreçlerine uygun materyal ve kaynak kullanabilecek, bu süreçlere ilişkin çıktıları uygun ölçme ve değerlendirme araçlarıyla değerlendirebilecek öğretmenler yetiştirmek,
- Beden eğitimi ve spora ilişkin kavramları fiziksel olarak aktif bir yaşama aktaran ve öğrencilerine bu yaşam tarzıyla örnek olacak öğretmenler yetiştirmek,
- Farklı spor branşlarında temel eğitim verebilecek düzeyde bilgi birikimine sahip olan öğretmenler yetiştirmek,
- Beden eğitimi ve sporun, milli birlik ve bütünlüğümüzün temel unsurlarından biri olduğunu benimseyen bireyler yetiştirmek,
- Beden eğitimi ve spora dair kuramsal ve uygulamaya ilişkin var olan bilgileri eleştirel gözle değerlendirebilen ve bu bilgileri çalıştıkları bölgelerdeki insanların bilgi ve görgülerinin olgunlaşmasına katkı sağlayacak şekilde geliştirebilen, kullanabilen öğretmenler yetiştirmek,
- Günümüz teknolojilerinden ve farklı öğretim yöntemlerinden etkin bir şekilde faydalanarak, beden eğitimi ve spora ilişkin temel becerileri kazandırmak,

Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi’nde programın temel hedefi, Türkiye’nin ve çağdaş dünyanın ihtiyaçlarına ve şartlarına göre kendini yetiştiren ve geliştiren; bunun için gerekli donanım ve motivasyona sahip; edindiği bilgi birikimini gelecek nesillere her türlü teknolojik materyali kullanarak aktarma isteğine ve yeterliliğine sahip olan; ülkenin eğitim sorunlarına bilimsel yönden yaklaşarak çözüm üretebilen nitelikli Beden Eğitimi ve Spor öğretmen adayları yetiştirmektir.

Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Program misyonu; *“Sağlıklı ve yaşam kalitesi yüksek bir toplum için Milli Eğitime bağlı okullarda öğrencilerin, yaşamları boyunca kullanacakları hareket becerileri, aktif ve sağlıklı yaşam becerileri, kavramları ve stratejileri ile birlikte öz yönetim becerileri, sosyal becerileri ve düşünme becerilerini de geliştirmek için kazandığı bilgi ve birikimi aktarabilen, dinamik, araştırmacı, proje üretebilen seçkin öğretmenler yetiştirmektir”*. Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği

Programı vizyonu ise “*Eğitim, öğretim alanında mevcut imkânları genişleterek; öğretmen adaylarına mümkün olabilecek en iyi hizmeti vermek, toplumda saygın ve alanında örnek bireyler yetiştirebilen lider bir kurum olmaktır*” (MSKÜ, 2021).

Spor kültürü ve Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliğinin, Türkiye için kesinlikle önemli bir kültürel yapı olduğu düşünülmektedir. Sporu bireylerin sağlıklı bir “yaşam tarzının” parçası olarak fiziksel aktiviteyi biriktirebilecekleri bir araç olarak konumlandıran Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği, birçok sağlık sorununa karşı çözüm sürecinin bir parçası olarak da yorumlanabilir.

Değerli bir toplum ve sağlığı geliştirici fiziksel aktivite biçimi olarak spora katılma konusunda sürekli hatırlatmalar olsa da, ne yazık ki birçok öğrenci için beden eğitimi sporun halen daha olumlu bir deneyim olarak görülmediği söylenebilir. Bunun yanında, okulda ve ötesinde spor katılımını teşvik etmede beden eğitiminin rolü, aktif ve katılımcı vatandaşlık içinde spor bilgisinin işlevsel kullanımını sağlayan becerilerin ve anlayışların geliştirilmesi ile bağlantılı olarak düşünülebilir. Bu bağlada, Türkiye’de etkin şekilde beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştirme, öğrencilerin okulda, okulun ötesinde, şimdi ve gelecekte sağlık odaklı fiziksel olarak aktif bir yaşam tarzı içinde sporun anlamını ve önemini daha iyi anlamalarında oldukça önemli bir rol oynayabilir.

4.2. Çekya’da Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirme

Palacky Üniversitesi 1573 yılında kurulmuş olup Çekya’nın en eski ikinci üniversitesidir. Spor sağlık ve rekreasyon alanında çalışan *Palacky University Physical Culture* Fakültesi 1991 yılında kurulmuş, araştırma ve yayın konularındaki başarısı ile Çekya’da yılın fakültesi ödünü almıştır. Palacky University Physical Culture Fakültesi 100’den fazla akademisyenin çalıştığı, 6 Bölümün 1 araştırma merkezinin ve 1 aktif yaşam enstitüsünün bulunduğu Spor ve Sağlık Bilimleri alanda Avrupa’nın en önem eğitim kurumlarından birisidir. Aynı anda lisans yüksek lisans ve doktora programları bulunan fakültede 2000’den fazla öğrenci bulunmaktadır. Palacky Üniversitesi Physical Culture fakültesinde engelli bireylerin sportif eğitimleri üzerinde çalışan “Adapted Physical Activities”; Yaşam koçluğu, spor ve rekreasyon yönetimi, rekreasyon eğitimi, ve buna benzer çalışma alanlarının bulunduğu “Recreology”; spor psikolojisi, kinatropoloji, pedagoji, beden eğitiminde öğretim metotları vb. konuların eğitiminin yapıldığı “Kinanthropology”; ortaokul ve liselere Beden eğitimi öğretmenlerinin

yetiştirildiği ve aynı anda antrenörlük eğitiminin verildiği “Physical Education and Sports” gibi farklı programlar altında öğrenci yetiştirilmektedir. Bunun yanında “The BALUO Application Centre” adı altında spor alanında ölçümlerin ve uygulamaların yapıldığı bir teknoloji parkını da içinde bulundurmaktadır. Bu park alanında su altı ve su üstü hareket monitörleri, kayak simülatörleri, tırmanma duvarı, vücut kontrol istasyonları gibi sporda ölçme ve değerlendirme birimleri yer almaktadır. Bununla birlikte Üniversitede Çek Halkının aktif ve inaktif yaşam standartları üzerinde araştırmalar yapan ve doğu Avrupa ülkelerinin bir koordinasyon ve danışma merkezi olan disiplinler arası bir aktif yaşam enstitüsü vardır. Bu merkez aynı zamanda araştırmalar için etik kurul onayı vermektedir. Bununla birlikte bazı akademik dergilerin editörlüğü de bu kurum tarafından yapılmaktadır. Palacky University Physical Culture Fakültesi ikili çalışmalara değişim programlarına öğretim hareketliliği gibi konulara çok önem vermektedir. Bu amaçla fakülte İngilizce programların ve derslerin sayısının çoğaltarak bu işleyişi çok daha kolay hale getirmekte hem kendi öğrencilerine hem de Avrupa’dan birçok öğrenciye eğitim hareketliliği imkânı vermektedir. (Palacky University, 2021, stag.upol.cz)

Çekya’da Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni yetiştirme programından mezun olma şartı 180 kredidir. Çekya’daki program derslerine baktığımızda genel pedagoji, kapsayıcı pedagoji, pedagojik yetkinlik ve spor pedagojisi gibi derslerin ön planda olduğu görülmektedir. Buradan Çekya’daki Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni yetiştirme programının daha çok pedagoji dersleri üzerinde yoğunluk kazandığı söylenebilir.

Ayrıca biyomekanik, antropomotorik ve sosyokültürel kinantropoloji gibi hareket ve antrenman derslerinin programda en çok yer alan ikincil dersler olduğunu görmekteyiz. Buradan Çekya’daki Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni yetiştirme programının hareket ve antrenman konusunda bilgi birikimine ve yeterli pedagojik donanımına sahip öğretmenler yetiştirmek olduğu söylenebilir.

2004 yılında Çekya Avrupa Birliği’ne (AB) üye oldu ve eğitim sistemi AB politikalarına ve diğer gerekliliklere uymak için değişmek zorunda kalmıştır. Çekya’da “İnsan ve Sağlık” alanı, dokuz ana eğitim alanının ayrılmaz bir parçası olarak görülmektedir. İnsan ve Sağlık alanı, hem sağlık eğitimi hem de beden eğitimi derslerini içermektedir. Bu alanlar, öğretim programları arası temaları ve tamamlayıcı eğitim alanlarını içermektedir. Sağlık eğitimi alanında, alanların zorunlu içeriği belirlenir ve öğretim programı ile her dönem için beklenen sonuçları kapsar. Çekya’daki beden eğitimi programlarının hedefleri, NASPE (Amerika Ulusal Beden Eğitimi ve Spor

Birliği) kılavuzunun girişinde ve FEP BE'nin (Temel Eğitim için Çekya Çerçeve Eğitim Programı) açılışında açıklandığı gibi belirtilmiştir. NASPE yönergelerinin girişinde, beden eğitimi için aşağıdaki hedef öne çıkmaktadır. (Kurkova vd., 2010: 81).

“Beden eğitimi, Fiziksel aktivite, sağlığın geliştirilmesi ve sürdürülmesi için kritik öneme sahiptir. Beden eğitiminin amacı, yaşam boyu sağlıklı fiziksel aktiviteden zevk alacak bilgi, beceri ve özgüvene sahip fiziksel eğitimli bireyler yetiştirmektir.”

FEP BE ise beden eğitiminin rolüne ilişkin aşağıdaki açıklamayı içermektedir.

“Beden eğitimi, spontane fiziksel aktivite ile başlar ve öğrencilere fiziksel uygunluk düzeylerini bağımsız olarak değerlendirme ve kişisel ihtiyaçlarını ve ilgi alanlarını karşılamak için fiziksel aktiviteyi günlük rutinlerine dahil etme yeteneğini vermeyi amaçlamaktadır. Fiziksel aktivite, zindelik ve performansın optimum gelişimini desteklemek, gücü geri kazanmak ve çeşitli stres biçimlerini telafi etmek ve sağlığın korunmasını teşvik etmek için gerçekleştirilmektedir. İyi egzersiz alışkanlığı geliştirmenin bir ön koşulu, temel eğitim düzeyinde öğrencilerin egzersiz sırasında fiziksel aktivite ve iletişim deneyimlemeleridir. Buna uygun şekilde öğrenilen beceriler, deneyimin kalitesini pekiştirir.”

Buradan hareketle Çekya’da Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirme’nin kapsamı şu şekilde sıralanabilir:

- Tarihsel, sosyo-kültürel bağlamda ve diğer eğitim alanlarıyla ilişkili olarak beden eğitimi ve sporun genel amaçları, misyonu ve kapsamı,
- Beden eğitimi ve sporun bireyler ve toplum üzerindeki eğitimsel etkileri ve etkileri,
- Beden eğitimi ve spora odaklanan biyomedikal disiplinler alanında,
- İnsan motor gelişiminin doğası ve yasaları,
- Çeşitli sporlarda uygulamalarının özgüllüğü de dahil olmak üzere temel sporlarda hareket becerileri ve aktiviteleri edinmenin teorik ve didaktik temelleri uzmanlıklar,
- Pedagoji, psikoloji, fiziksel aktivite didaktiği ve spor eğitiminin temelleri.

Yürütülen araştırmaya bağlı olarak uzmanlıklarla Eğitim için Beden Eğitimi ve Spor alanında Beden Eğitimi lisans eğitim programının eğitim odaklı çalışmasının amacı, Beden Eğitimi ve Spor, Kinantropoloji ve Öğretmen Yetiştirme alanında uzmanlar hazırlamak olarak tespit edilmiştir. Böylece öğrenciler; yeterli pedagojik, içerik ve

didaktik yeterliliklere sahip olacaklardır. Alanın temel amacı, öğretmenlik mesleğine uygun şekilde lisans eğitim programından mezun olan kişinin gerekli yeterlilikleri kazanması, ortaokul ve ilköğretim ikinci kademe Beden Eğitimi yüksek lisans programının devamında eğitim alabilmesi ve tam olarak başarılı olabilmesidir. Lisans eğitimindeki çalışma programı, adaylara, sağlığa bütünsel bir yaklaşım içinde tüm biyo-psiko-sosyal bağlamda beden eğitimi alanındaki teorik temellerin kapsamlı bir şekilde hazırlanmasını sağlar. Mevcut çalışma planı daha sonra Çekya'daki eğitim sistemi için tüm yasal standartlara ve öğretim programı belgelerine, özellikle de Temel Eğitim için Çerçeve Eğitim Programı içeriğine uygun olarak tasarlanır.

Beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştirmenin amacı, çeşitli beden eğitimi ve spor biçimlerini yönetmek için geniş bir bilgi tabanı ve pratik beceriler sağlamaktır. Öğretimin bir kısmı beden eğitimi öğretmenlerinin çalışmasıdır ve spor uzmanlığı seçiminde ayrıca seçilen koçluk uzmanlığının incelenmesidir.

Buna yönelik olarak üç yıllık lisans programı, ilkokul öğretmenleri, uzman yöneticiler, animatörler ve her türlü spor ve beden eğitimi etkinliklerinin organizatörlerinin pedagojik asistanlarını hazırlar.

Beden Eğitimi ve Spor branşı, üç yıllık lisans eğitim programını tamamlayanların ziyaret edebileceği iki yıllık eğitim programıdır. Öğrencilere beden eğitimi ve spor için nitelikli öğretmenler olabilmeleri için pedagoji eğitiminin yanı sıra geniş ve özel nitelikler sağlamak için tasarlanmıştır. Mezunlara yüksek lisans derecesi verilmektedir.

Fiziksel Aktivite ve Aktif Yaşam alanındaki Yüksek Lisans Programı, seçilen çalışma alanındaki uzmanları fiziksel kültür alanındaki sosyal uygulama için hazırlanmaktadır. Öğretim programı, uygulama becerisinin uygulamaya yönelik teorik odağına yerleştirilmiştir. Mezun, iş ve çevre alanında boş zaman kullanımı, alanın yönetimi ve sağlığın teşviki ve geliştirilmesi konularında uzmanlaşmaktadır.

Beden Eğitimi ve Spor -Rekreoloji- programı ise çalışma boyunca öğrenci, ilkokul ve ortaokulda öğretmenlik mesleğini, özellikle beden eğitimi öğretmenini uygulamaya hazırlamaktadır. Bu alanın amacı Beden Eğitimi Öğretmeni mezunlarının beden okuryazarlığı, sağlık, sağlığı geliştirme, sağlık okuryazarlığının oluşumu ve gelişimi, sağlığa aktif yaklaşım (çok disiplinli beden eğitimi ve sağlık eğitimi alanlarında) konularında uzman olmalarıdır. Uzmanlık gerektiren konular arasında biyomedikal, psikoloji, sosyoloji, antropoloji, demografi vb. gerekmektedir.

Ayrıca uygulamalı fiziksel aktiviteler programında özel pedagoji danışmanlığının amacı, programdan mezun olan kişinin beden okuryazarlığı, sağlık, sağlığı geliştirme, sağlık okuryazarlığının oluşumu ve gelişimi, sağlığa aktif yaklaşım (çok disiplinli beden eğitimi ve beden eğitimi alanlarında) konularında, biyomedikal alanlara dayalı sağlık eğitiminde özel bir pedagojik-danışmanlık uzmanlığı kazandırmaktır. Bazı ülkelerde bu çalışana APA danışmanı denir. Bu bağlamda amaç, gençler ve engelli yetişkinler için beden eğitimi ve spor alanında gelişmiş sivil-sosyal yeterliliklere ve pedagojik becerilere sahip sosyal uygulama uzmanlarına hazırlamaktır. Program mezununun beden okuryazarlığı, sağlık, sağlığı geliştirme, sağlık okuryazarlığının oluşumu ve gelişimi, sağlığa aktif yaklaşım (çok disiplinli beden eğitimi ve sağlık eğitimi alanlarında, biyomedikal alanlar, psikoloji, sosyoloji, antropoloji, özel pedagoji, kapsayıcı beden eğitimi vb.) ve özellikle ilkokulun pedagojik uygulamasında didaktik aktarım gibi eğitimler için modern öğretim yöntemlerini kullanması esas alınmaktadır.

Çekya’da Beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştirme programlarından mezun kişi, biyo-psiko-sosyal birlik bağlamını anlayarak zihinsel ve fiziksel sağlık arasındaki ilişkinin özünü anlar. Etkileşim mesleğinin etik ilkelerini anlar ve yansıtır. Öncekileri sadece sözlü olarak değil, davranışlarıyla da halka sunar. Fiziksel okuryazarlık kavramını anlar. Yaşamın farklı evrelerinde kişilik gelişimi için egzersiz programlarının ilkelerini anlar: olumlular ve riskler, bağlamlarını değerlendirebilir.

- Teknolojik (çevre, yardımlar, teknoloji, yasal yönler, güvenlik),
- Fizyolojik (motorun değerlendirilmesi) açısından önleme, yetiştirme (beceriler, performans, rahatlama) için programlar hazırlamak için beceriler edinmiş ve bu becerilerde ustalaşmıştır. Geliştirme zincirindeki beceriler, yükleme ve rahatlama araçları),
- Etkileşim / pedagoji (motivasyon, teşhis ve değerlendirme, bireysel ve grup liderliği). Ustalık becerileri - yaş, özel eğitim ihtiyaçları ve çevrenin özellikleri ile ilgili olarak uygulanacak egzersiz programları şu anlama gelir:
 - Okul, sınıf dışı ortam ve boş zaman, rekreasyon, spor eğitimi,
 - Spor salonu, oyun alanı, açık hava , su, kış ortamı vb.

Mezunlar, azınlık gruplarıyla iletişim ve belirli durumlarda iletişim dahil olmak üzere Çek dilinde sözlü ve yazılı iletişim kurabilir ve B1 düzeyinde İngilizce iletişim kurabilir. Lisans çalışmasındaki mezun, pedagoji, eğitim psikolojisi, genel didaktik, konu

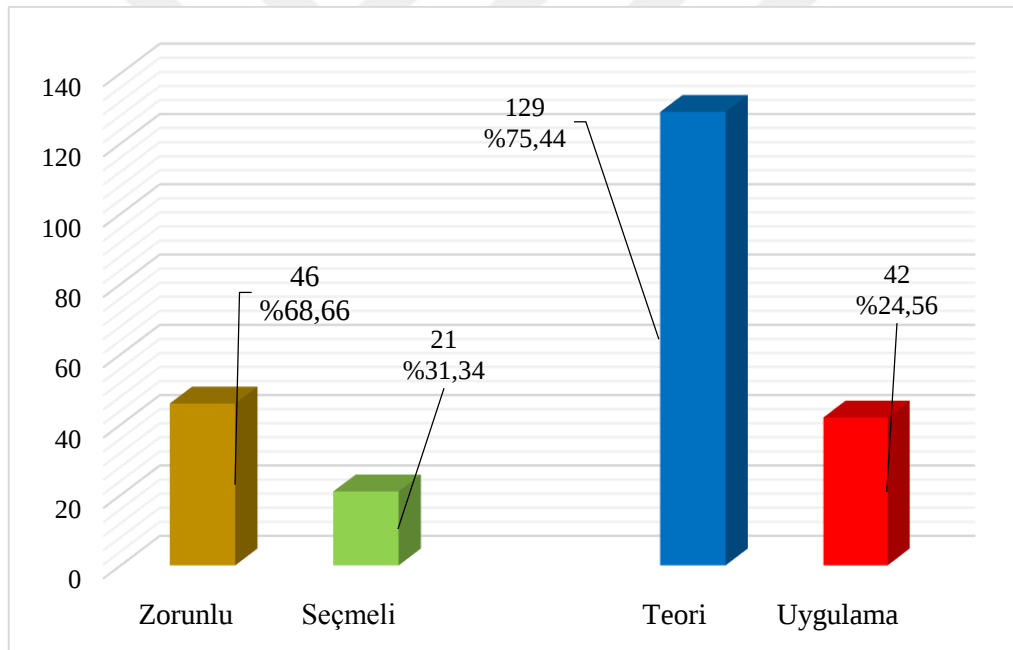
didaktiği ve öğretim teorisi bilgisinin temellerini edinir. Böylece insanlarla çalışmanın etik boyutu kavranmış olur. (Palacky University, 2021, stag.upol.cz)

4.3. Türkiye ve Çekya’da Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirme Programlarını Karşılaştırma

Tablo 4.7. Türkiye’de Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Lisans Programı ders dağılımları

		Ders Türü				
		Z	S	Teori	Uygulama	AKTS
MB	Meslek Bilgisi	16	6	44	12	86
GK	Genel Kültür	8	4	26	2	42
AE	Alan Eğitimi	22	11	59	28	112
Toplam		46	21	129	42	240

Kaynak: YÖK, 2018, <https://www.yok.gov.tr/>, Erişim Tarihi 20.10.2021

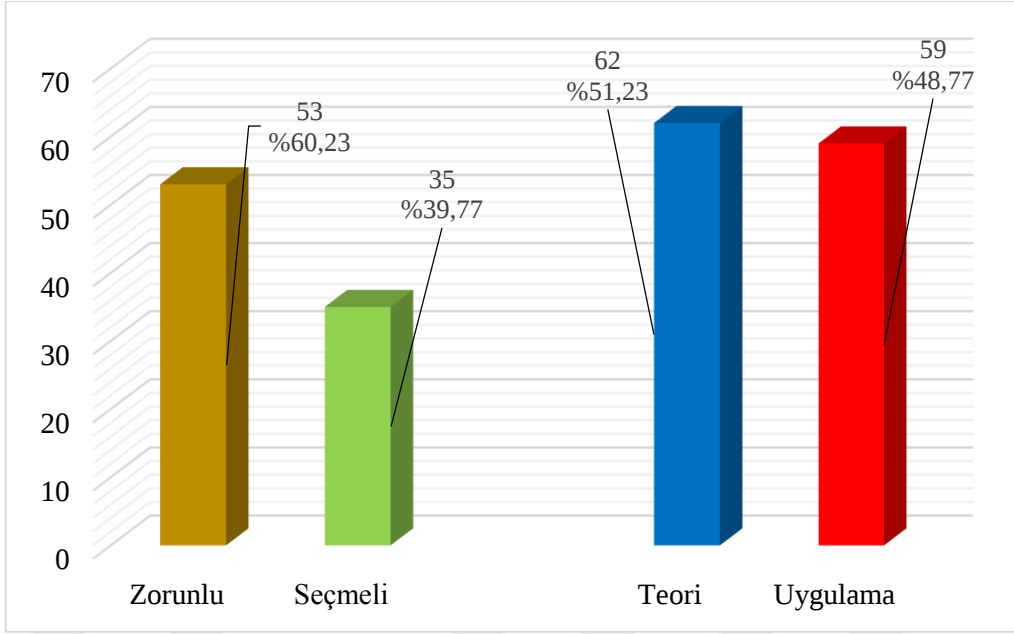

Grafik 4.1. Türkiye’de Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Lisans Programı ders dağılımları

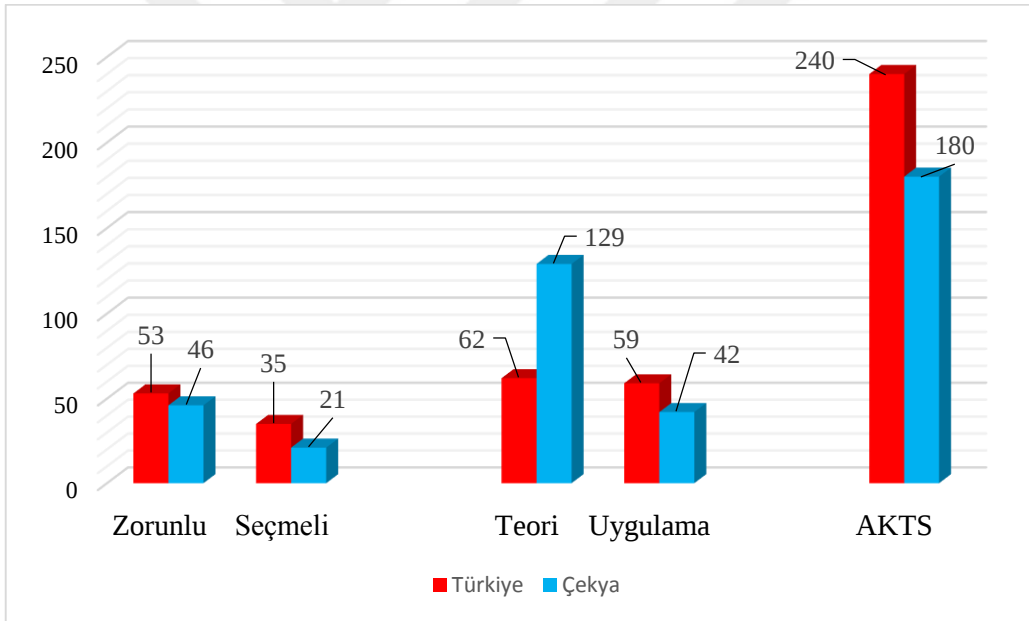
Tablo 4.8. Çekya (Palacky Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Lisans Programı) Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Lisans Programı ders dağılımları

		Ders Türü				
		Z	S	Teori	Uygulama	AKTS
Toplam		53	35	62	59	180

Kaynak: Palacky University, 2021, <https://stag.upol.cz/>, Erişim Tarihi: 20.10.2021

Grafik 4.2. Çekya’da (Palacky Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Lisans Programı) ders dağılımları

Grafik 4.3. Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Lisans Programları ders dağılımlarının karşılaştırılması

Türkiye’deki Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni yetiştirme programından mezun olmak için öğrenciler 240 AKTS ile yükümlüken, Çekya’da bu sayı 180 AKTS olarak görülmektedir. Her iki program karşılaştırıldığında hem seçmeli derslerin hem de zorunlu derslerin, gerek isimleri gerekse içerikleri bakımından çeşitli farklılıklar ve benzerlikler ortaya çıkmaktadır. Bazı derslerin isimleri ve içerikleri birebir aynı olmasa dahi derslerin amaçları ve kazanımları açısından belli oranda benzerlik göstermektedir. Örneğin

Çekya’da pedagoji dersleri adı altında karşımıza çıkan derslerin içerik bakımından benzerleri Türkiye’de eğitim dersleri adı altında karşımıza çıkmaktadır.

Her iki programın benzerlik gösterdiği derslerin büyük çoğunluğu uygulamalı dersler olarak tespit edilmiştir. Ayrıca farklı isimler altında da olsa bazı derslerin içerik bakımından benzerlik gösterdiği sonucuna varılmıştır. Örneğin beden eğitimi öğretmeni adaylarının deneyim kazanmalarını amaçlayan “Öğretmenlik Uygulaması” dersinin Çekya’daki programdaki karşılığı “Eğitim Sürecinde Uygulama” dersi olarak karşımıza çıkmaktadır. İsimleri farklı olsa bile her iki dersinde amacı aynı doğrultudadır.

Buna karşılık hem isim bakımından hem de içerik bakımından birbirinden keskin bir şekilde ayrılan dersler de mevcuttur. Örneğin Çekya’da antropomotorik ve sosyokültürel kinantropoloji gibi Türkiye’de karşılığı olmayan dersler vardır. Çekya’daki Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni yetiştirme programını incelediğimizde hareket ve antrenman derslerinin Türkiye’ye göre daha ön planda tutulduğu görülmektedir. Buna karşılık Türkiye’de Beceri Öğrenimi ve Motor Gelişim gibi derslerin ayırt ediciliği göze çarpmaktadır. Ayrıca Türkiye’de Türk Dili ve Tarihi dersleri yer alırken Çekya’da bu derslerin seçmeli veya zorunlu olarak bir karşılığı programda yer almamaktadır. Ancak Çekya’da İngilizce zorunlu bir derstir ve ikinci bir dil olarak İspanyolca dersi programda yer alır.

Her iki ülke karşılaştırıldığında, Çekya’daki öğretim programı daha yüksek düzeyde yapılandırılmıştır. Hem performans hem de uygunluk ön testleri ve son testler, tüm sınıf seviyelerindeki öğrencilere yıllık olarak uygulanır. Bu vurgu, öğrencilere verdiği önem, öğrencilerin beceri ve zindelik düzeyleri ve sağlık göstergeleri hakkındaki bilgileri, muhtemelen Çek öğrencilerinin sergilediği daha olumlu tutumlara katkıda bulunmaktadır.

5. TARTIŞMA

Bu karşılaştırmalı eğitim çalışmasının amacı, Türkiye ve Çekya'daki Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni yetiştirme programlarında yer alan benzerlik ve farklılıklarının belirlenen iki üniversite üzerinden ortaya konulmasıdır. Araştırmada elde edilen bulgulara göre; AKTS bakımından Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni yetiştirme programından mezun olmak için, öğrencilerin Türkiye'de en az 240 AKTS, Çekya'da ise 180 AKTS toplamaları gerekmektedir. Türkiye'de Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni adayı bir öğrencinin dört yıllık eğitimi boyunca alması gereken tüm derslerin %68,66'sını zorunlu dersler, %31,34'ünü ise seçmeli dersler; Çekya'da ise üç yıllık eğitimi boyunca alması gereken tüm derslerin %60,23'ünü zorunlu dersler, %39,77'sini ise seçmeli dersler oluşturmaktadır.

Türkiye'de Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni adayı bir öğrencinin program müfredatında yer alan derslerin %75,44'ü teorik eğitim ders saatlerinden meydana gelirken, bu oran Çekya'da %51,23 olarak tespit edilmiştir. Bu bağlamda teorik ve uygulama ders saatlerinin Çekya'da birbirine çok yakın oranlarda olduğu, ancak Türkiye'de büyük çoğunluğunu teorik ders saatlerinin oluşturduğu söylenebilir.

Araştırmada elde edilen diğer bulgulara göre; her iki müfredatta yer alan derslerin teorik dersler açısından, anatomi, iletişim, İngilizce, hukuk, psikoloji, sporun temelleri, beden eğitimi ve spor tarihi, ilk yardım, beslenme, araştırma yöntemleri gibi konulardaki benzerliği gözlemlenirken, uygulamalı dersler açısından da, cimmastik, takım sporları, atletizm, ritim eğitimi, yüzme, savunma sporları, eğitsel oyunlar, öğretmenlik uygulaması gibi konulardaki derslerin benzerliği göze çarpmaktadır.

Beden eğitimi öğretmen eğitimi (PETE) öğretmen adaylarının yükseköğretim kurumlarına başlamasıyla, öğretme ve öğrenme süreçleri belirginleşmiştir. Beden eğitimi ve öğretmenliği öğrencileri, çalışmalarına okul deneyimlerinin yanı sıra okullardaki öğretmenlerin uygulamalarıyla başlamaktadır. Araştırmalar, okuldaki beden eğitiminin yaşanmış deneyim etkisinin, fiziksel eğitimcilerin nihai uygulamasında beden eğitimi öğretmenliğine yönelik eğitim sürecinden daha etkili olduğunu göstermektedir (Pill vd., 2012: 118).

Behestani (2016), Türkiye, Azerbaycan ve İran üzerinden Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni yetiştirilmesini incelemiştir. Türkiye, İran ve Azerbaycan'daki beden eğitimi

ve spor öğretmeni yetiştirme programı bünyesinde olan dersler ele alındığında her üç ülkenin de ortak ad ve kapsama sahip çok sayıda dersin yer aldığı belirlenmiştir. Ayrıca İran'daki yükseköğretim kurumlarındaki beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştirme programında bulunan dersler değerlendirildiğinde; “Yüce İslam Tarihi ve Yorumlar”, “İslami Düşünceler” ve “Doğum Kontrolü Yöntemi” gibi dersler dikkat çekmektedir. Azerbaycan'da ise “Sosyoloji”, “İktisat”, “Psikoloji” ile “Matematik ve Fizik” gibi başka derslerin Türkiye’de uygulanan beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştirme programı bünyesinde bulunmadığı tespit edilmiştir.

İmamalı'nın (2015) Fransa ve Türkiye'deki beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştirme ders programlarını, amaç, içerik, eğitim-öğretim süreci ve değerlendirme olmak üzere dört temel boyut üzerinden karşılaştırmalı olarak incelediği çalışmasında, Türkiye’de Beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştirme programının tamamlanabilmesi için 240 AKTS kredisinin toplanması gerekirken, Fransa’da lisans düzeyi eğitim süresinin 3 yıl olduğunu, Türkiye’deki gibi her yıl 60 AKTS toplanmasının gerektiğini, ancak Fransa’da öğretmenlik programı açısından yüksek lisans zorunluluğunun bulunduğunu, lisans döneminde toplanan AKTS kredisine ek olarak 120 AKTS kredisinin de yüksek lisans seviyesinde toplanması zorunluluğunu vurgularken, bu noktada, Fransa’da beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştirme programından mezun olabilmek için, toplam 300 AKTS kredisinin tamamlanmış olması gerektiğini belirtmektedir.

Efe'nin (2010) çalışmasına göre, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği müfredatı açısından değerlendirildiğinde Avusturya’da Türkiye’deki gibi tek bir tipte ders müfredatı bulunmamaktadır. Diğer taraftan, Avusturya’da spor yüksekokullarında zorunlu din ve fizik derslerinin verildiğini ve bu durumun Türkiye’den farklı bir yön olduğunu, Türkiye’deki staj uygulamalarının Milli Eğitim Bakanlığına bağlı devlet okullarında gerçekleşirken, Avusturya da kamu ve özel sektördeki sosyal ve kültürel kurumlarda da yapılabildiğini belirtmiştir.

Harmandar'ın (2008) “*Avrupa Birliğine Üye Ülkelerden İngiltere, Yunanistan ve Bulgaristan ile Türkiye’deki Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirme Programlarının Karşılaştırılması*” isimli çalışmasında elde edilen bulgulara göre, Türkiye ile İngiltere, Yunanistan ve Bulgaristan'ın beden eğitimi ve spor öğretmeni yetiştirme programlarında benzer yönlerden birisi öğrenim sürelerinin hepsinde 4 yıl olmasıdır. Bu ülkelerin müfredat programlarındaki ders kredileri incelendiğinde ise, Türkiye’deki programda derslerin %87,3’ünü; Tharace Democritus Üniversitesi’nde ise %79,2’sini zorunlu

dersler oluşturmaktadır. Seçmeli derslerin oranlarına bakıldığında ise, Türkiye’de %12,7; Loughborough Üniversitesi’nde %63,9; Tharace Democritus Üniversitesinde ise %20,8 olarak tespit edilmiştir.

Lee (2013), 1960’lardan günümüze İngiltere ve Kore’de Beden Eğitimi Öğretmenliği programlarında beden eğitimi öğretimi için bilgi tabanını karşılaştırmakta ve açıklamaktadır. Beden eğitimi öğretmenliğindeki bilgi tabanı ile okullarda beden eğitimi öğretimi için bilgi gereksinimleri arasında bir boşluk olduğu sonucuna varılmıştır. Beden eğitimi öğretiminde öğrenme, öğretme ve felsefe modellerine dayalı ve üniversitenin akademik ve bilimsel kültürüne dahil edilmeye uygun özel üniteler geliştirilmesi önerilmiştir.

Duran (2019) yürüttüğü çalışmasında, Türkiye ve Finlandiya’da Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni mezun eden bölümlerin ders programları ve giriş sınavların karşılaştırmıştır. Elde edilen veriler ışığında, Türkiye’deki üniversiteler ile Finlandiya’daki Jyväskylä Üniversitesi arasında ders programları açısından alan eğitimi, meslek bilgisi ve Finlandiya’da öğretmenlik için yüksek lisans zorunluluğun olması açısından farklılığa rastlanmıştır. Akşit (2019), Almanya eğitim sisteminde beden eğitimi öğretmenliği bölümünde yer alan öğrenim programlarını ele almıştır. Çıktılar neticesinde, eyalet eğitim programlarının birbirlerini destekledikleri bulgusuna ulaşılmıştır. Diğer bir deyişle, okul türlerine göre öğretmen yetiştirme politikası, öğretmenlerin alanlarında uzmanlık olanağı da tanınmaktadır.

Kurkova vd. (2010), seçilmiş Çekya ve ABD okullarında sağırılar için beden eğitimi derslerinin ve sağlıklı yaşam tarzı kavramlarının nasıl öğretildiğini tanımlamış ve karşılaştırmıştır. Araştırmaya katılan profesyoneller arasında 4 sağır okulunda görev yapan müdürler ve öğretmenler yer almıştır. Yaz ve güz dönemlerinde okullardan veriler toplanmış ve ardından okul müdürleri ve beden eğitimi öğretmenleri ile görüşmeler yapılmıştır. 4 okulun her biri kendine has özellikler sergilemiştir. Öğretim programı dışı fiziksel ve spor aktivitelerinin ayarları okul tipine (ikamet edilen veya edilmeyen) göre değişkenlik göstermiştir. Bulgular, beden eğitimindeki genel eğilimin spor performansına odaklanmaktan sağlığı geliştirici faaliyetlere doğru değiştiğini göstermiştir. Sağır veya işitme güçlüğü çeken öğrencilerin sağlığını ve akademik başarısını daha da arttırmak için öğretmenlerin öğretim programlarını gözden geçirme düşüncesi ortaya çıkmıştır.

Veloo ve Ali (2016), beden eğitimi öğretmenlerinin uygulamadaki zorluklarını, okula dayalı değerlendirme ile tespit etmeye çalışmıştır. Okula dayalı değerlendirme, daha önce Malezya’da kısmen uygulanmıştır. Bu çalışma, beden eğitimindeki okula dayalı değerlendirme durumunu tartışmaktadır. Çünkü bu konu, teorik olduğu kadar fiziksel uygulama yönlerini de kapsamaktadır.

Quennerstedt (2019), beden eğitimi ve öğretme sanatını inceleyerek beden eğitimi ve spor pedagojisinde dönüştürücü öğrenme ve öğretme üzerinde durmuştur. Çalışmada, beden eğitiminin tek gerçek sürdürülebilir amacının, dünyada biri olarak var olmanın farklı yollarının daha fazla beden eğitimi ile mümkün olduğu ileri sürülmektedir. Bu amaca ulaşmak için dönüştürücü ve gerçekten çoğulcu beden eğitimi uygulamalarını eleştirel olarak incelemenin ve tasarlamının bir yolu olarak öğretme sanatına odaklanmak hayati önem taşımaktadır.

Uğraş ve Güllü (2019), beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümlerinin yeterliliğine yönelik öğretmen görüşlerini değerlendirmiştir. Lisans derslerini yürüten öğretim elemanlarının azami sayıda olmadığı ve bazı derslerde yetkinlik açısından düşük düzeyde kaldıklarını öne sürmüşlerdir. Beden eğitimi öğretmenleri, beden eğitimi ve spor öğretmenliği bölümlerinin tesis ve sosyal olanaklar bakımından sorunların bulunduğunu ifade etmişlerdir.

Varja (2018), Tanzanya’da tüm seviyelerde beden eğitimi öğretiminin kalitesini artırmayı amaçlayan UDSM-PES’te Beden Eğitimi Lisans programının güçlendirilmesi bir spor geliştirme iş birliği projesini desteklemektedir. Proje ortakları Tanzanya’daki UDSM-PES, Jyväskylä Üniversitesi, Finlandiya’daki Spor Bilimleri Bölümü ve Fin sivil toplum kuruluşu LiiKe – Sport & Development’dır. Sonuçlar, UDSM-PES’teki geliştirme projesi ve Tanzanya’da beden eğitimi öğretim programının geliştirilmesinin geleceği ve dolayısıyla Tanzanya eyaletinde ulusal sağlık ve eğitim seviyesinin geliştirilmesi için önemlidir.

Stelzer vd. (2004), Çekya, Avusturya, İngiltere ve Amerika Birleşik Devletleri olmak üzere dört ülkeden 1107 lise öğrencisinin beden eğitime yönelik tutumunu araştırmıştır. Veriler bireysel farklılıkları ortaya çıkarırken, Çekya’dan öğrencilerin tutum puanları hem ABD’li hem de İngiliz katılımcılardan önemli ölçüde daha yüksek çıkmıştır. Ayrıca erkekler beden eğitime karşı kadınlardan daha olumlu bir tutum sergilemiştir. Cinsiyet ve menşe ülkenin birleşik etkisi ölçüldüğünde de bazı dikkate

değer farklılıklar bulunmuştur. Lee vd. (1999), erkeklerin ve kadınların, cinsiyetlerine uygun olarak algılanan faaliyetlerde, pek çok kadının, basketbol gibi sporlarda daha az çaba sarf etme eğiliminde olduğu ve başarılı olma olasılığının daha düşük çıktığını öne sürmüştür. Benzer şekilde, Luke ve Sinclair (1991), hem erkek hem de kız öğrencilerin karma eğitim sınıflarına karşı olumsuz bir tutuma sahip olduklarını bulmuşlardır. Beden eğitime yönelik olumsuz tutumların ana belirleyicileri olarak karma eğitim sınıfları, yürütülen araştırmalarda ön plana çıkmıştır.

Öğrenci-öğretmen oranlarındaki farklılıklar da iki ülke arasındaki tutum farklılıklarına katkıda bulunabilir. Çekya’da, liselerde maksimum beden eğitimi sınıf mevcudu 24 öğrencidir, ancak herhangi bir sınıf seviyesindeki fiili sınıf mevcudu nadiren 20 öğrenciyi aşmaktadır (Stelzer vd., 2004).

6. SONUÇLAR VE ÖNERİLER

6.1. Sonuçlar

Araştırma sonuçlarına göre; AKTS bakımından Türkiye’deki sekiz yarıyıl ve 240 AKTS’den oluşan Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni yetiştirme programın, Çekya’daki programdan daha uzun bir süreci kapsamaktadır. Türkiye’deki Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni yetiştirme programında yer alan zorunlu dersler Çekya’daki programdan daha fazladır. Programda yer alan teorik ve uygulama ders saatleri Çekya’da birbirine çok yakın oranlardadır. Türkiye’de ise büyük çoğunluğunu teorik eğitim ders saatleri oluşturmaktadır.

Araştırmada her iki müfredatta yer alan derslerin teorik dersler açısından, anatomi, iletişim, İngilizce, hukuk, psikoloji, sporun temelleri, beden eğitimi ve spor tarihi, ilk yardım, beslenme, araştırma yöntemleri gibi konulardaki benzerliği gözlemlenirken, uygulamalı dersler açısından da, cimmastik, takım sporları, atletizm, ritim eğitimi, yüzme, savunma sporları, eğitsel oyunlar, öğretmenlik uygulaması gibi konulardaki derslerin benzerliği göze çarpmaktadır.

Sonuç olarak, hem Türkiye’deki hem de Çekya’daki Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği yetiştirme programlarındaki müfredatlarda yer alan hem seçmeli hem de zorunlu alana özgü bazı temel derslerin benzer ya da farklı isimler altında da olsa içerik, derslerin amaçları ve kazanımları bakımından benzerlik göstermektedir.

6.2. Öneriler

Araştırmada elde edilen bulgular ve ulaşılan sonuçlardan hareketle aşağıdaki öneriler sunulmuştur.

-Müfredatta yer alan dersler bakımından, Türkiye’deki seçmeli ders sayısının oldukça fazla olduğu görülmektedir. Ancak programda yer alan bu seçmeli derslere öğrencilerin ulaşılabilirliklerinin ne durumda olduğu değerlendirilebilir.

-Bu çalışmada, Türkiye ve Çekya’daki Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni yetiştirme programlarında yer alan benzerlik ve farklılıklarının belirlenen iki üniversite üzerinden ortaya konulmaya çalışılmıştır. Bundan sonra yapılacak çalışmalarda, farklı

lkelerde yer alan programlar ile karşılaştırmalar yapılarak, farklı sonuçlar ortaya konabilir.

- Bu çalışmanın yurt dışı bölümünü Çekya'daki program oluştırmaktadır. Bundan sonraki çalışmalarda, sporda daha üst sıralarda yer alan ülkelerin Beden Eēitimi ve Spor ēretmeni yetiştirme programlarında yer alan eēitim müfredatları ile karşılaştırmalar yapılabilir.

KAYNAKLAR

- Akşit S (2019). Almanya Üniversitelerinde Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirme Ders Programlarının İncelenmesi (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Pamukkale Üniversitesi, Denizli. Türkiye.
- Aracı H (1998). Okullarda Beden Eğitimi. Ankara: Yardımcı Ofset.
- Behestani MM (2016). Bazı İslami Ülkelerde Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirme: Türkiye, Azerbaycan ve İran Örneği (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Gazi Üniversitesi, Ankara. Türkiye.
- Bennett BL, Howell ML (1983). Comparative Physical Education and Sport. Tokyo: Japanese Edition by Fumaido-Publishing Co.
- Bjärsholm D (2017). Sport and Social Entrepreneurship: A Review of a Concept in Progress. Journal of Sport Management, 31(2): 1-45. DOI: 10.1123/jsm.2017-0007
- Bulca Y, Saçlı F, Kangalgil M ve Demirhan G (2012). Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Öğretmen Yetiştirme Programına İlişkin Görüşleri. Eğitim ve Bilim, 37 (165): 81-92. Erişim Adresi: <http://egitimvebilim.ted.org.tr/index.php/EB/article/view/1002>
- Çiçek S (1998). Evaluation of Physical Education Teacher Education Program at Middle East Technical University (Unpublished Doctoral Dissertation). Middle East Technical University, Ankara. Türkiye.
- Drummond M, Pill S (2011). The role of Physical Education in Promoting Sport Participation in School and Beyond. In S. Georgakis & K. Russell (Eds.), Youth Sport in Australia: History and Culture (pp. 165-178). Sydney, NSW: Sydney University Press.
- Duran C (2019). Türkiye ve Finlandiya’da Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştiren Bölümlerin Ders Programları ve Giriş Sınavlarının Karşılaştırılması (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Bartın Üniversitesi, Bartın. Türkiye.
- Efe AR (2010). Avusturya ve Türkiye’de Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği ve Antrenörlük Eğitimi Müfredatlarının Karşılaştırılması (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya. Türkiye.
- Erdoğan İ (2003). Karşılaştırmalı Eğitim: Türk Eğitim Bilimleri Çalışmaları İçinde Önemsenmesi Gereken Bir Alan. Türk Eğitim Bilimleri Dergisi, 1(3): 265-283. Erişim Adresi: <https://dergipark.org.tr/tr/pub/tebd/issue/26131/275239>
- Fairbrother G (2005). Comparison to What End? Maximizing the Potential of Comparative Education Research. Comparative Education, (41): 5-24. DOI: 10.1080/03050060500073215
- Green K (1998). Philosophies, Ideologies and the Practice of Physical Education. Sport, Education and Society, 3 (2): 125–144. DOI: 10.1080/1357332980030201
- Harmandar D (2010). Avrupa Birliği’ne Uyum Sürecinde Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirme Programlarının İncelenmesi, (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Gazi Üniversitesi, Ankara. Türkiye.

- Harmandar D (2008). Avrupa Birliğine Üye Ülkelerden İngiltere, Yunanistan ve Bulgaristan ile Türkiye'deki Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirme Programlarının Karşılaştırılması (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Sakarya Üniversitesi, Sakarya.
- İmamlı H (2015). Fransa ve Türkiye'nin Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirme Ders Programlarının Karşılaştırılması (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Gazi Üniversitesi, Ankara. Türkiye.
- Kazamias AM (2009). Forgotten Men, Forgotten Themes: The Historical-philosophical-cultural and Liberal Humanist Motif in Comparative Education, in R. Cowen and A.M. Kazamias (Ed.) International Handbook of Comparative Education, pp. 37-58. London: Springer Publishing.
- Kutlu Ö (2020). Kamu Yönetiminde Karşılaştırmalı Yöntem, Y.M. Işıkcı ve A. Dirikoç (Ed.), Çocuklara Yönelik Karşılaştırmalı Yönetimsel Yapılar, ss. 7-16, Ankara: Astana Yayınları.
- Kurkova P, Scheetz N ve Stelzer J (2010). Health and Physical Education as an Important Part of School Curricula: A Comparison of Schools for the Deaf in the Czech Republic and the United States, American Annals of the Deaf, 155(1): 78-95. DOI: 10.1353/aad.0.0132
- Lee CH (2013). The Knowledge Base for Physical Education Teacher Education (PETE): A Comparative Study of University Programmes in England and Korea (Unpublished PhD thesis). University of Bedfordshire, United Kingdom.
- Lee AM, Fredenburg K, Belcher D ve Cleveland N (1999). Gender Differences in Children's Conceptions of Competence and Motivation in Physical Education. Sport. Education and Society, 4(2): 161-174. DOI: 10.1080/1357332990040204
- Luke M ve Sinclair G (1991). Gender Difference in Adolescent Attitudes Toward School Physical Education. Journal of Teaching in Physical Education, 1(11): 31-46. DOI: 10.1123/jtpe.11.1.31
- Mäkelä K, Huhtiniemi M (2011). Teaching Practice in Physical Education at the Jyväskylä Teacher Training School, In book: Educating teachers in the PISA paradise. Perspectives on Teacher Education at a Finnish University (pp.123-130), Publisher: University of Jyväskylä.
- Mattheou D (2009). The Scientific Paradigm in Comparative Education, in R. Cowen and A.M. Kazamias (Ed.) International Handbook of Comparative Education, pp. 59-71. London: Springer Publishing.
- MEB (2017). Beden Eğitimi ve Spor Dersi Öğretim Programı Ortaokul 5, 6, 7 ve 8. Sınıflar. Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları.
- Mitter W (2009). Comparative Education in Europe, in R. Cowen and A.M. Kazamias (Ed.) International Handbook of Comparative Education, pp. 87-99. London: Springer Publishing.
- MSKÜ, (2021). <http://besogr.mu.edu.tr/>, Erişim Tarihi: 20.10.2021
- NCCA, (2018). <https://ncca.ie/en/>, Erişim Tarihi: 25.10.2021
- Palacky University, (2021). <https://stag.upol.cz/>, Erişim Tarihi: 20.10.2021

- Pill S, Penney D ve Swabey K (2012). Rethinking Sport Teaching in Physical Education: A Case Study of Research Based Innovation in Teacher Education. *Australian Journal of Teacher Education*, 37(8): 117-138. DOI: 10.14221/ajte.2012v37n8.2
- Phillips D (2006). Comparative Education: Method. *Research in Comparative and International Education*, 1(4): 304-319. DOI: 10.2304/rcie.2006.1.4.304
- Quennerstedt M (2019). Physical education and the art of teaching: transformative learning and teaching in physical education and sports pedagogy. *Sport, Education and Society*, 24(6): 611-623. DOI: 10.1080/13573322.2019.1574731
- Rossi T, Cassidy T (1999). Knowledgeable teachers in physical education: a view of teachers' knowledge, in C.A. Hardy and M. Mawer (eds), *Learning and Teaching in Physical Education*. London: Falmer Press.
- Sağın AE (2018). Öğretmen Dönüşümü Özelinde Beden Eğitimi Öğretmenliği: Nereden Nereye (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İnönü Üniversitesi, Malatya. Türkiye.
- Salimov P (1997). Comparative Education and the World Crisis in Education. *The Annual Reports on Educational Science*, 1(74): 163-179. Erişim Adresi: <http://hdl.handle.net/2115/29547>
- Schinke R, Papaioannou A, Henriksen K, Si G, Zhang L ve Haberl P (2020). Sport Psychology Services to High Performance Athletes During COVID-19. *International Journal of Sport and Exercise Psychology*, 18(3): 269-272. DOI: 10.1080/1612197X.2020.1754616
- Stelzer J, Ernest JM, Fenster MJ ve Langford G (2004). Attitudes toward Physical Education: A Study of High School Students from Four Countries-Austria, Czech Republic, England, and USA. *College Student Journal*, 38(2): 171-177. Erişim Adresi: <http://journals825.home.mindspring.com/csj/html>.
- Syrmpas I, Digelidis N, Watt A. ve Vicars M. (2017). Physical Education Teachers' Experiences And Beliefs of Production and Reproduction Teaching Approaches. *Teaching and Teacher Education*, (66): 184-194. DOI: 10.1016/j.tate.2017.04.013
- Tatlı S, Adıgüzel OC (2012). Türkiye'deki Lisansüstü Karşılaştırmalı Eğitim Tezlerinin Çok Boyutlu Bir İncelemesi. *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 12(1): 143-150. Erişim Adresi: <https://hdl.handle.net/11421/171>
- Theisen G, Adams D (1990). Comparative Education Research, in R.M. Thomas (Ed.) *International Comparative Education*, pp. 277-300. Oxford: Pergamon.
- Uğraş S, Güllü M (2019). Beden Eğitimi Öğretmenliği Bölümlerinin Yeterliliği ile İlgili Öğretmen Görüşleri. *Anemon Muş Alparslan Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 7(2): 57-65. DOI: 10.18506/anemon.429116
- Wuest D, Fisette JL (2012). *Foundations of Physical Education, Exercise Science and Sport*. New York: McGraw Hill.
- Wolhuter CC (2008). Review of the Review: Constructing the Identity of Comparative Education. *Research in Comparative and International Education*, 3(4): 323-344. 10.2304/rcie.2008.3.4.323
- Varja E (2018). The Importance of Quality Physical Education for a Developing Country: Case Study of Physical Education Teacher Training in Tanzania (Unpublished Master's Thesis). University of Jyväskylä, Finland.

- Veloo A, Ali R (2016). Physical Education Teachers Challenges in Implementing School Based Assessment. *International Review of Management and Marketing*, 6(8): 48-53. Erişim Adresi: <https://dergipark.org.tr/tr/pub/irmm/issue/32103/355745>
- Vlček P (2011). A Comparison of Physical Education (PE) Development in the Czech Republic, Germany and USA – a Historical Perspective. *Acta Gymnica*, 41(1): 51-59. DOI: 10.5507/ag.2011.006
- YÖK (2018). Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Lisans Programı. Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı Yayınları, Ankara, s.2. https://www.yok.gov.tr/Documents/Kurumsal/egitim_ogretim_dairesi/Yeni-Ogretmen-Yetistirme-Lisans-Programlari/Beden_Egitimi_ve_Spor_Ogretmenligi_Lisans_Programi.pdf Erişim:24.01.2022)

EKLER

Ek 1: ETİK KURUL ONAYI

MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ ETİK KURUL KARARI

Protokol No : 200267

Karar No : 54

Araştırma Yürütücüsü	Yüksek Lisans Öğrencisi AHMET SELÇUK YEŞİLYURT
Kurumu / Birimi	SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ / BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR
Araştırmanın Başlığı	Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni Yetiştirme Programlarının Karşılaştırmalı Olarak İncelenmesi: Türkiye Çekya Örneği
Başvuru Formunun Etik Kurula Geldiği Tarih	02.11.2020
Başvuru Formunun Etik Kurulda İncelendiği Tarih	İlk İnceleme Tarihi : 06.11.2020 1. Düzeltme Tarihi : 23.11.2020 2. Düzeltme Tarihi : 14.12.2020
Karar Tarihi	30.12.2020

KARAR : **UYGUNDUR**

AÇIKLAMA :Beyana esas izinlerin alınması ve başvuru formunda beyan edilen veri formlarının dışına çıkılmaması şartıyla araştırmanın uygulanabilirliği konusunda bilimsel araştırmalar etiği açısından bir sakınca yoktur.

Prof.Dr. Haşim OLGUN
Başkan

Prof. Dr. Kılıçhan BAYAR
Üye

Prof. Dr. NEVİN AKDOLUN BALKAYA
Üye

Prof. Dr. Özcan SAYGIN
Üye

Doç. Dr. Ahmet Salih SÖNMEZDAĞ
Üye

Doç.Dr. Cem ŞAHİN
Üye

Prof. Dr. Süleyman Cüneyt KARAKUŞ
Üye

Ek 2: KURUM İZİN ONAYI

Faculty of Physical
Culture

Palacký University
Olomouc

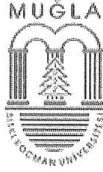
To whom it may concern,

MR. Ahmer Selçuk Yeşilyurt whose study involved Palacký University is allowed to investigate the curriculum of physical education department of Palacký university Olomouc and has right to use it in his thesis.

Jana Vasickova

Associate professor

26 of November 2020

T.C.
MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Spor Bilimleri Fakültesi Dekanlığı

Sayı : E-54825672-100-238381
Konu : Eğitim - Öğretim İşleri (Araştırma izni)

01.12.2020

Sn.Ahmet Selçuk YEŞİLYURT

İlgi : Ahmet Selçuk YEŞİLYURT'un 01.12.2020 tarihli dilekçesi

Fakültemiz Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği müfredatını " Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni yetiştirme programlarının karşılaştırmalı olarak incelenmesi; Türkiye -Çekya " isimli tez çalışmanızda kullanma talebiniz Dekanlığımızca değerlendirilerek uygun görülmüştür.
Bilgilerinize rica ederim.

Prof. Dr. Özcan SAYGIN
Dekan V.

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu: DHYM95-42B9RM

Belge Doğrulama Adresi: <https://ebds.mu.edu.tr>

MUĞLA SITKI KOÇMAN ÜNİVERSİTESİ SPOR BİLİMLER FAKÜLTESİ KÖTEKLİ
KAMPÜSÜ KÖTEKLİ/MENTEŞE/ MUĞLA
Telefon No: (0252) 211-1951 / Faks No: (0252) 211-1933
e-Posta: sporbilimleri@mu.edu.tr İnternet Adresi: <http://www.sporbilimleri.mu.edu.tr/>
Kep Adresi: muglaskuniversitesi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Emine KIZILTEPE
Memur
Telefon No: null

Ek 3: ÖZ GEÇMİŞ

Adı Soyadı : Ahmet Selçuk YEŞİLYURT

Yabancı Dili : İngilizce

Lise : Gazi Çiftliği Lisesi

Lisans : Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi/ Spor
Bilimleri Fakültesi/ Beden Eğitimi ve Spor
Öğretmenliği Bölümü